

קונטרס

זהיר טפי

- חלק שלישי -

והוא

הערות ודיוקים לבעלי-קריאה

ע"פ חומש תורה-תמימה וכנהוג בית חיינו

ומתמקד בארבעה תחומים:

- דיוק על קריאה נכונה, בפרט במקומות שיש בהם שינוי משמעות • מקומות שיש בהם חידוש ושינוי בחומש "תורה-תמימה", שעל-פיו קראו בביהכ"ס כ"ק אדמו"ר
- תיקוני טעות ב"ספר ההפטרות" ובחבורות "דבר מלכות" • הערות ודיונים במנהגים והנהגות הקשורות לקרה"ת, שמו"ת ושיעורי חת"ת

נלקט ונערך בעה"ת ע"י

אברהם חיים זילבר

מרום כנען, עיה"ק צפת

פתח דבר

לרגל חגיגת הבר-מצוה של בננו היקר **משה יעקב שי** – ובהמשך לקונטרס "זהיר טפ"י ח"א על הלכות ומנהגי תפילין¹ ו"זהיר טפ"י ח"ב על היכר ציר במזוזה, עניני צדקה ותיקונים והערות ב"רמב"ם לעם"² – הננו שמחים להגיש לידידינו ומכרינו שבאו להשתתף בשמחתנו את קוני "זהיר טפ"י ח"ג, והוא לקט הערות, דיוקים ותיקונים בקריאת-התורה. כמפורט להלן.

חלק ניכר, כמדומני כשליש מהחומר, נלקח מ"דיוקים בקריאת התורה" שנשלח מידי שבוע בדוא"ל, ערוך בידי אמן הרה"ג **יעקב חיים יעקובוביץ'** שי, בעל-קורא מומחה בקהילת חב"ד פעיה"ק צפת. וזכות הרבים תלוי בו.

כמו"כ יישר כח מיוחד לר' **יהודה לייב הלוי פופאק**, בע"ק מומחה פעיה"ק צפת, הר' **גיל חדד**, שליח הרבי ביישוב אילני והדקדקן המפורסם הר' **מאיר מארק**, כפר חב"ד, שיחיו, על השתתפותם הקבועה והערותיהם המחכימות שהוסיפו נופך בהערות אלו.

ואלה מוסיף על הראשונים: הרב **משה מ. ארנשטיין**, משפיע פעיה"ק צפת, בנו הר' **לוי צ' ארנשטיין**, שליח בחיפה, הר' **בצלאל בלום**, הר' **מרדכי גורליק**, שליח בפ"ת, הר' **יוסף שמחה גינזבורג**, רב היישוב עומר והר' **אבי חדד**, סגן מנהל בית חנה פעיה"ק צפת, שיחיו, על משלוח הערותיהם החשובות מזמן לזמן. כולם יבואו על הברכה וזכות הרבים תלוי בהם.

כאן המקום להזכיר בספר את אבי מורי ר' **אליעזר ב"ר משה יעקב ז"ל** שעודדני והמריצני להו"ל את הדברים שכתבתי, ושלזכרו קראתי את שם החיבור, כמאמר³ "אבוך במאי הוי זהיר טפ"י, ואכן בענין קרה"ת במיוחד - הי' מפורסם בקריאתו העריבה במשך עשירות בשנים והמשיך בזה שושלת הזהב בירושה מזקנו הגרא"ח נאה ז"ל שהי' בעל-קורא ערב וקולו נאה (ועוד בהיות אבא אברך צעיר לימים הי' בעל-קורא קבוע אצל הגרי"ש אלישיב ז"ל). וממנו למדתי לקרות בתורה. ויה"ר שיהי' הלימוד בלקט זה לעילוי נשמתו.

וגם לרבות חמי היקר, משמח אלקים ואנשים הרה"ת ר' **אהרן יצחק ב"ר חיים חנוך העניך ז"ל לייכטר**, משלוחי הרבי לייסוד וביסוס קריית חב"ד בעיה"ק צפת שהשנה מלאו עשרים שנה לפטירתו (י"ט מנ"א ה'תשנ"ד-ה'תשע"ד). יהיו הדברים לעילוי נשמתו ויומשך רוב ברכה למשפחתו המפוארה דור ישרים יבורך ובתוכם חתן הבר-מצוה שי'.

¹ "ל ז' מ"ח ה'תשע"ב, לחגיגת הב"מ של בננו בכורנו הת' אהרן יצחק שי'.

² "ל יום הבהיר י"א ניסן ה'תשע"ג, לחגיגת הב"מ של בננו הת' מנחם מענדל שי'.

³ שבת קיח, ב.

עוד יכתבו לזכרון בספר זקני היקר ר' **משה יעקב** ז"ל ב"ר אליעזר הי"ד זילבר (שעל שמו נקרא חתן הב"מ שי'), שנלב"ע באדר"ח תמוז ה'תשנ"ב וזוגתו זקנתו היקרה מ' **רחל מרים** ע"ה זילבר בת הגה"ח ר' אברהם חיים נאה ז"ל, שנלב"ע י"ז ניסן שבת חוהמ"פ שנה זו. ת.נ.צ.ב.ה. ויעמדו לגורלם בקץ הימין בקרוב ממש.

וזאת הברכה אשגר לאמי מורתני – תבלחט"א – מ' **ראשה איידל** שתחי' ובעלה היקר הר' **משה צבי** הלוי **רובינשטיין** שליט"א, חכמי הלב ונדיבי הרוח, על העידוד והתמיכה, הייעוץ והעזרה בכל צעד ושעל עד הגיעונו הלום בחסדו ית'. יאריך השי"ת ימיהם ושנותיהם בטוב ובנעימים וימשיכו להשפיע טוב וחסד בסביבתם ויראו רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח שיחיו תמיד כל הימים.

וגם לרבות חמותי אשת חיל מ' **רינה** שתחי' ובעלה כהן-איש-החסד הר' **ישראל כהן** שליט"א, העומדים לימיננו, כה יתן ה' וכה יוסיף להם אורך ימים ושנות חיים ורוב נח"ר מכל צאצאיהם עד בלי די.

ומנשים באהל תבורך זוגי מ' **דבורה לאה** שתחי' העומדת לימיני בכל עת, צופי' הליכות ביתה ולחם עצלות לא תאכל, קמו בניי ויאשרוה בעלה ויהללה: רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה, "שלי ושלכם שלה הוא".

ויה"ר שבזכות העסק והדיוק בקריאת התורה ובפרט באה"ק - "פלטרין של מלך" - נזכה בקרוב ממש לייעוד "כי תורה מאתי תצא"⁴, "תורה חדשה . . . שעתיד ליתן ע"י משיח"⁵, שילמד את כל העם "סוד טעמי ומסתר צפונותי"⁶, "ולא ילמדו עוד איש את רעהו . . . כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם"⁷.

ידידם ומוקירים, **אברהם חיים זילבר**

מרום כנען, צפת עיה"ק

כ"א אלול, יום חנוכת הבית דבית רבינו 770.

שנת ה' תהא שנת "עבדי דוד מלך עליהם"

עשרים שנה להסתלקות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

⁴ ישעי' נא, ד.

⁵ יל"ש ישעי' רמז תכט.

⁶ פירש"י ע"פ "ישקני מנשיקות פיהו" שה"ש א, ב. וראה לקו"ת צו יז, א ואילך, שמשיח ילמד פנימיות התורה את כל העם.

⁷ ירמ' לא, לג.

פתיחה

בלקט אשר הנני מתכבד להגיש לפניכם היום שמתי לנגד עיני את בעל-
הקורא הממוצע, אשר בד"כ מקפיד על קריאה נכונה, אבל עלול להיכשל
במקומות המועדים. ועל כן התמקדתי בארבעת התחומים הבאים:

א. דיוק על קריאה נכונה במקומות שהשגיאה מצויי בהם, עם דגש מיוחד
על מקומות שיש בהם **שינוי משמעות**, כגון: בפסוק "וייראו העם את
ה'" (בשלח יד, לא) – שיש להקפיד לקרוא הרי"ש בשבא*–נע, שאז הוא
מלשון **יראה**, ולא בשבא-נח שאז ייהפך ללשון **ראי'**. ולפעמים שינוי
במלעיל/מלרע משנה המשמעות כמו בפסוק (וישלח לד, כט) "שבו
ויבוזו"; 'שבו' הוא מלשון שבי' ויש לקראו במלרע [=ההטעמה על
הבי"ת], ואם יקראוהו במלעיל יהפכו משמעותו ל'חזרו' (ראה רש"י).

ב. כיון שהקבצים הללו נשלחו מידי שבוע למאות שלוחי הרבי ברחבי
אה"ק ובחו"ל – מצויים רבים הקוראים בהברה-ספרדית. אי לזאת
הדגשנו את המקומות שיש בהם קמץ-קטן ויש לקרוא אותם כמו קמץ
אשכנזי כגון (נח י, כה) **יוקטן** ולא **יקטן**, וכן בהפטרות כגון **"רני**
עקרה" (ריש הפטי' נח ותצא) יש לקרוא **רוני** ולא **רני**. וכן להיפך
במקומות שרגילים לקרוא בקמץ-גדול מפני שגרת הלשון המדוברת
בעברית, כגון שיש לקרוא **אסנת** ולא **אוסנת**, **קודש קדשים** ולא **קודש**
קודשים. גם בזה הדגשנו במיוחד איפה שזה משנה את המשמעות כגון
בפסוק "נקבה שכרד" (ויצא ל, כח) שיש לקרוא **נוקבה**, שאז הוא לשון
ציווי לזכר ואם קוראים אותו בקמץ גדול **נקבה** – הוא הופך ללשון עבר
בנקבה.

ג. כידוע, נכנס הרבי מידי שבת לביהכ"ס עם חומש **"תורה תמימה"**,
הידוע בדיוקו. ובהתאם לכך גם קרא הבעל-קורא ר' מרדכי שוסטרמן
ע"ה ע"פ מסורת חומש זה דוקא וכן ההפסקות הפסיק לפי תורה תמימה
(בפרשיות שהחלוקה שונה משאר חומשים כגון בפי' ויגש, נשא ועוד). על
כן מצאתי לנכון שבכל מקום שיש 'חידושי' בתו"ת על פני שאר חומשים –
להעיר את תשומת לב הבע"ק החב"די, לקרוא לפי הנהוג בבית-חיינו,
אם הוא חפץ בכך. וכאן המקום להודות להוצ' 'חזק' על הוצאת חוברות
ה'ידבר-מלכות' ע"פ חומש תו"ת, וכן החומש מפואר בפורמט זה, שזכיתי
לקחת בו חלק, כך שהקריאה ע"פ תו"ת כבר הפכה לנחלת הכלל [ואמנם
יש המערערים על קביעה זו וטוענים שבמקום שאין שום חבר לשיטת
התו"ת יש לתלות שינויו בטעות-הדפוס, כגון "לבד מטף" (בא יב, לז)
שהבי"ת בקמץ בתו"ת ולדעתם יש לקרוא **לבד** ולא **לבד**, אבל אנו
מדפיסים כמו שקראו במנין כ"ק אדמו"ר ודעביד כמר עביד].

ד. לפי כשני עשורים יצא לאור **"ספר ההפטרות – חב"ד"**, הספר הצליח
לחדור לכל בתי כנסת חב"ד שנהנים מאותיות מאירות עיניים ומסדר
ההפטרות לפי מנהג חב"ד מבלי צורך לדפדף ולחפש אנה ואנה. אך דא
עקא, שטעויות רבות נפלו בספר זה, מהם חמורות כגון בהפטרות ויצא

יב, ה) "וישר אל מלאך" שהדפיסוהו בשי"ן ימנית והפכוהו ללשון שירה, ובפי' בא (מו, כ) "קרן מצפון" במקום "קרץ מצפון" ועוד רבים. כמו"כ בחוברות ה'דבר-מלכות' הרי למרות האמור לעיל, במקומות רבים עדיין קיימים שיבושים, כולל בהפטרות. ורק חלק מהטעויות ששלחתי להם תוקנו במהדורות הבאות – על כן שנסתי חצני והערתי על כל טעות וטעות שמצאתי בסי' הפטרות ובדב"מ ע"מ שלא יפלו בני אדם בבור חפרו להם והמצא תמצא הטעות דמוכח מטעות סופר והכוונה תהי' ברורה.

כללי העריכה:

הפרשיות וההפטרות, יחד עם המועדים, סודרו בסדר הרגיל בשנה פשוטה. בשנה מעוברת ישנם שינויים בקביעות המועדים וכן בפרשיות נפרדות ועוד, על כן ישים הקורא לב לשינויים אלה ויחפש הדברים כפי שהם מופיעים בשנה פשוטה (למשל מגילת אסתר מופיעה בין פ' תצוה לכי-תשא למרות שבשנה מעוברת קוראים אותה בסביבות פ' צו).

ההפטרות לשבת ר"ח ומחר חודש מופיעים בסוף הלקט. בניגוד לזה ההפטרות דשבת חנוכה, ארבע פרשיות וכיו"ב מופיעות במקומן, כפי שקוראים אותן בשנה פשוטה, כנ"ל.

מזמן לזמן מופיעים 'תזכורות' למנהגי חב"ד בעניינים שונים, בעיקר הנוגעים לקרה"ת, כגון המילים שכופלים במגילת אסתר, פצוע דכא באל"ף או הנוגעים לשנים-מקרא כמו דיונים בהפטרות השונות שיש לומר או לא לומר (ראה לדוגמא פ' מטו"מ, נצו"י) ועוד, כאשר עיני הקורא תחזינה מישרים. כמו"כ מופיע בסוף הלקט, בתור נספח, דיוקים באמירת הקדיש, שרבו הטועים בו ובפרט בקמצים-הגדולים בה"ס.

ואחת שאלתי אותה אבקש מכם, לנהוג "טוב עין" ולשלוח הערותיכם והשגותיכם דיוקים והערות אלה, כמו גם תיקוני טעות אם ישנם, ע"מ שנוכל לתקנם במהדורה הבאה אי"ה.

א.ח. זילבר

(* שבא כותבים בבי"ת ולא בוא"ו וכמו שנדפס בסידור – "כיון שהוא מיוסד על המבואר בכ"מ. תיקוני זהר ת"י סט (קד, ב. קכו, ב. קכט, ב). תיקוני זהר חדש (צט, ג). מאורי או מע' שבא. קהלת יעקב מע' שבא. ועוד" (אג"ק חט"ז עמ' רצו)

ספר בראשית

פרשת בראשית:

בראשית א, יא: תִּדְשֵׂא הָאָרֶץ דְּשֵׂא – "דשא" צ"ל ברביעי ע"פ תו"ת ודלא כמ"ש בסידורים הישנים בקטן (בסידורים החדשים תוקן).

א, יח: וְלִמְשַׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל – "ולהבדיל": כתב בתו"ת שצ"ל הלמ"ד בחטף-פתח וכמו שתיקנו בסידורים החדשים (ונשמע כמו פתח).

ב, ד: בְּהַבְרָאִם – הבי"ת השני' בקמץ-גדול (והרי"ש בשבא-נע) ובה"ס: בְּהַבְרָה-אִם.

ב, יז, ג, ה-יא: אֲכַלְךָ, אֲכַלְכֶם, אֲכַל-מִמֶּנּוּ – בכולם הכ"ף בקמץ-קטן (והלמ"ד בשבא-נח) ובה"ס: אֲכַלְךָ, אֲכַלְכֶם, אֲכַל-מִמֶּנּוּ.

ד, כב: וְאַחֲזֵת תּוֹבֵל-קִיץ נֶעְמָה – לפי תורה תמימה כאן הוא שישי. ודלא כנוסחאות אחרים הממשיכים לקרוא "עד אז הוחל לקרוא בשם ה'" (ד, כו).

בהפטרה:

ישעי' מב, יח: וְהַעֲזֹרִים הַבֵּיטוּ לְרֵאוֹת – כן צריך להיות "והעזורים" בפתח ודלא כבכו"כ חומשים בקמץ.

פרשת נח:

ז, ז: וַיִּבֶא נֹחַ – ע"פ תו"ת "ויבא נח" בזקף קטן ולא במנח רביעי.

ח, יח: וַיֵּצֵא-נֹחַ – ע"פ תו"ת "ויצא-נח" מחוברים במקף והטפחא של "ויצא" על היו"ד, ולא כברוב חומשים ש"ויצא" נפרד ומלרע [=ההטעמה על הצדי"ק].

ט, יב: אֲשֶׁר-אָנִי נֹתֵן – "נתן" ברביעי ולא בקטן כבמקצת חומשים.

ט, כד: אֲשֶׁר-עָשָׂה – המרכא נסוג אחור [=ההטעמה על העי"ן] ולא כברוב חומשים ש"עשה" במלרע [=ההטעמה על השי"ן].

י, יב: וְאֵת-רֶסֶן – "ואת-רסן" בקטן בתו"ת ולא בזקף גדול.

י, כה: יִקְטֹן – היו"ד בקמץ-קטן ובה"ס: יִקְטֹן.

יא, ז: וְנִבְלָה שֵׁם שְׁפָתָם – הנו"ן ד"ו ונבלה" בקמץ-גדול ו(ממילא)
הבי"ת בשבא-נע ובה"ס: וְנִבְלָה-לָהּ.

בהפטרה (ואם הוא שבת ר"ח – ראה בסוף החומש):

ישעי' נד, א: רָנִי עֲקָרָה לֹא יִלְדָה – הרי"ש ד"רני" בקמץ קטן כי הוא
בלשון ציווי: תרנני, ובה"ס: רָנִי.

שם: לֹא-חָלָה – "לא חלה" פירושו "לא ילדה" הקוראו במלרע משנה
משמעותו ללשון חולי.

במנחה (לר):

יב, ח: וַיִּבֶן-שָׁם מִזְבֵּחַ לַה' – "ויבן-שם" מחוברים במהפך ולא
"ויבן" בקדמא "שם" במהפך כבסידור תהלת ה' הישן.

למנהגינו (סידור תהלת ה') העלי' של לוי מסתיימת: והכנעני אז בארץ (יב,
ו). ובנוסחאות אחרות מסתיימת: הלוך ונסוע הנגבה (יב,ט).

פרשת לך-לך:

יב, ח: וַיִּבֶן-שָׁם מִזְבֵּחַ לַה' – "ויבן-שם" במהפך ומחוברים במקף
ולא "ויבן" בקדמא "שם" במהפך כבסידור תהלת ה' הישן.

יב, כ: וַיִּשְׁלְחוּ אֹתוֹ וְאֵת-אִשְׁתּוֹ – ע"פ תו"ת "וישלחו" במרכא
ולא בדרגא.

יד, א: כְּדָרְלֵעֶמֶר – הדל"ת בקמץ-קטן ובה"ס: כְּדָרְלֵעֶמֶר. ויש
מיעוט ספרדים הקוראין בקמץ גדול כְּדָרְלֵעֶמֶר ולא מצאתי להם חבר.

טו, יא: וַיֵּשֶׁב אֹתָם אַבְרָם – במלרע דוקא, הקוראים בהברה
ספרדית במלעיל הופכים אותו למשמעות הַחֲזָרָה, וכן לאידך בפסוק לעיל יד, טז:

וַיֵּשֶׁב אֶת כָּל-הָרֶכֶשׁ 'וּישב' במלעיל דוקא, אחרת זה יהפך למשמעות הפרחה (בהברה אשכנזית אין נפק"מ כ"כ כי אחד בצירה והשני בסגול).

טו, יז: וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה – במלעיל דוקא [ההטעמה על הבי"ת], ופירושו: כבר באה, הקוראו במלרע משנה משמעותו ל:מגיעה עכשיו (ראה רש"י).

יד, ז: בְּחֻצְצֹן – הצדי"ק בחטף-פתח ונשמע כמו פתח (כן קרא הר"מ ז"ל שוסטרמן. ויש מי שקורא בשבא דוקא וגם ברוך יהי').

טז, ג: וַתִּקַּח שָׂרֵי אִשְׁתּוֹ-אַבְרָם – "שרי" במנח "אשת-אברם" ברביעי, ולא "שרי אשת-אברם" במנח מנח רביעי כברוב חומשים.

טז, יג: אֶתְּהָא-לֹא-רָאִי. . . רָאִיתִי אַחֲרֵי רָאִי – "ראי" הראשון בחטף-קמץ והשני בחולם דווקא. בהברה אשכנזית יש שינוי משמעות ביניהם (ראה רש"י), בה"ס שניהם נשמעים אותו דבר.

בהפטרה:

ישע' מ, לא: וְקוֹי ה' יַחְלִיפוּ כַחַ – יש לקרוא וְקוֹי בצירי תחת הוא"ו

כבתו"ת וכפי שקרא כ"ק אדמו"ר, ולא וְקוֹי בצירי תחת היו"ד כבחומשי הרב ברויאר וחבורתו (שהם יהודים טובים ודייקנים וכו' אבל לא מפיהם אנו חיים), ותיתי להו לעורכי 'דבר מלכות' שסו"ס תיקנו טעותם ושמו הצירי תחת הוא"ו (רק ששכחו לשים חולם על הקו"ף).

מא, ו: וְלֹאֲחִיו יֹאמֶר חֲזַק – "חזק": הזי"ן בקמץ, וחבל שר' אברהם

שי' פריד לא הרגיש בזה בניגונו הידוע וניגן חֲזַק! (ואף הקמץ של "חזק" נתרעמה על השכינה עד שריחמו עלי' והוסיפו לגימ"ל של "וְנִשְׁגַּב ה' לבדו" בטייפ של ר' מרדכי שי' ורדיגר, שניגנה בקמץ במקום וְנִשְׁגַּב המופיע בכתוב...)

מא, ט: וְאָמַר לָךְ עֲבָדִי-אַתָּה – "ואמר" במלרע [ההדגשה על המ"ם] ולא כפי שהדפיסו בס' הפטרות וב"דבר מלכות" במלעיל [ההדגשה על האל"ף].

מא, י: אֵל תִּירָא כִּי-עֲמָךְ אָנִי – "כי-עמך" בזקף "אני" בקטן וכפי שהדפיסו לנכון בדבר-מלכות, ולא כבס' הפטרות: "כי" בזקף "עמך אני" בקטן.

יח, יד: למועד אשוב אליך – "למועד" בגרשיים ולא כבאיזה

חומשים ותיקונים ברביע.

יח, כ: זעקת סדם ועמרה כי-רבה – יש ליזהר לקרוא "רבה"

במלעיל [=ההטעמה על הרי"ש] שפירושו כבר רבה. הקוראו במלרע [=בהטעמה על הבי"ת] משנה משמעותו (ראה רש"י).

יח, כא: הבאה אלי צריך ליזהר לקרוא "הבאה" במלעיל [=ההטעמה

על הבי"ת] מטעם הנ"ל.

שם: עשו וכלה – יש להקפיד על הפסיק הזה בין "עשו" ל"כלה",

אחרת זה ישמע שאנשי סדום עשו כלה.

יט, יד: קומו צאו מן המקום הזה – "קומו" במהפך בתו"ת ובכל

החומשים שראיתי וחבירו בפ' בא בפסוק "קומו צאו מתוך עמי" וכן קרא הבע"ק של הרבי ר"מ שוסטרמן ע"ה. אבל מפי השמועה, שכשקראו אותו לפני אדמו"ר מוהרי"צ כשעלה לתורה (אולי בפסח) שמעו אותו קורא לעצמו "קומו" ביתיב. וראה להלן פ' בא (יב, לא) הדיון בארוכה בזה.

יט, כ: ברש"י (למי שעדיין לומד חת"ת מחומש תו"ת): והיאל היתה צגנת

מות פלג. ומסס ועד כאן ל"צ שנה – יש כאן טעות הדפוס בתו"ת וצ"ל נ"צ

שנה. ודו"ק.

יט, לח: גם-הוא ילדה בן – לקוראים בה"ס יש להיזהר לקרוא

"ילדה" בשבא-נע תחת הלמ"ד, כי בשבא-נח משנים משמעותו ל-ילדה וכן בכל מקום.

בהפטרה:

מלכים ב' ד, כג: מדוע את הלכת – "מדוע" בתלישא גדולה "את"

במנח לגרמי' ולא כפי שהדפיסו בס' הפטרות "את" בטפחא.

ד, כט: כי תמצא-איש לא תברכנו – "כי" במהפך "תמצא-

איש" בפשטא, ולא כמ"ש בס' הפטרות ובדבר-מלכות: "כי-תמצא" במהפך "איש" בפשטא.

שם: תברכנו – הרי"ש בחטף-פתח ולא כבס' הפטרות בשבא.

פרשת חיי שרה:

כד, כד: אֲשֶׁר יִלְדָה לְנַחֲוֹר – לְקוֹרָאִים בַּה"ס יֵשׁ לְהִיזְהַר לְקִרְוֹא
"ילדה" בשבא-נע תחת הלמ"ד, כי בשבא-נח משנים משמעותו ל-יִלְדָה וכן ב-
כד, מז: אֲשֶׁר יִלְדָה-לוֹ מִלְכָּה וּבְכָל מְקוֹם.

כד, כא: וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲהָ לָהּ לְדַעַת – "לדעת" ברביע ולא כבאיזה
חומשים ותיקונים בזקף-גדול.

כד, מז: וְאַבְרָם – הוּא"ו בְּקִמְץ וְאִם קוֹרָאִים וְאַבְרָם מִשְׁנִים מִשְׁמַעוֹתוֹ
ללשון עתיד, וכן בכל פרק זה צריך ליזהר בין לשון עבר לעתיד.

בהפטרה:

מלכים א' א, ז: וַיְהִי דְבַרְיוֹ עִם יוֹאָב בֶּן צְרוּיָה – "ויהיו דבריו"
במנח רביעי ולא כפי שהדפיסו בס' הפטרות בזקף קטן.

שם: וַיַּעְזְרוּ אַחֲרֵי אֲדֹנָיָה – "ויעזרו" בטפחא, "אחרי אדניה" במרכא
סוף-פסוק. ולא כמ"ש בס' הפטרות ובדבר-מלכות: "ויעזרו" בקטן "אחרי
אדניה" בטפחא סוף-פסוק. כמו"כ יש לשים לב: וַיַּעְזְרוּ – העי"ן בשבא-נח
והזי"ן בשבא נע ויש לקרוא וַיַּעְזְרוּ ולא וַיַּעְזְרוּ כפי שקוראין אותו ההמון.

פרשת תולדות:

כו, ח: כִּי אָרְכוּ-לוֹ שָׁם הַיָּמִים – "כי" במנח לגרמי' ולא כבאיזה
חומשים ותיקונים שהוא מחובר במקף ל"ארכו-לו".

כו, לד: וְאֵת-בְּשֵׁמֶת – הבי"ת ד"בשמת" בקמץ גדול ו(ממילא) השי"ן
בשבא-נע, ובה"ס: בְּ-שָׁה-מֵת (לא בושמת!).

כז, יט: קוּם-נָא שָׁבָה וְאָכְלָה מִצִּידֵי – "ואכלה" הוא בלשון ציווי:
וְתֹאכַל, ולכן האל"ף בקמץ קטן. הקוראו בחולם משנה משמעותו ל-וְאָכְלָה
והקוראו בשבא-נע משנה משמעותו ללשון עבר בנקבה.

בהברה ספרדית (שקמץ-קטן הוא כחולם) קוראים האל"ף כמו **וְאַכְלָה** אבל הכ"ף בשבא-נח, **וְהַקּוּרָאוּ בַשְּׁבָא-נַח מִשְׁנֵה מִשְׁמַעוֹתוֹ ל-וְאַכְלָה**. והקוראו בקמץ גדול משנה משמעותו ל-**וְאַכְלָה** (לשון עבר בנקבה).

כז, כה: **וְאַכְלָה מְצִיד בְּנֵי - "ואכלה" פירושו וְאוֹכֵל וְלֹכֵן האל"ף** בחולם ואשכנזי הקוראו בקמץ משנה משמעותו ל-**וְאַכְלָה** (שבפסוק י"ט). הכ"ף בשבא-נח **וְהַקּוּרָאוּ בַהֲבֵרָה סִפְרָדִית בַּשְּׁבָא-נַח כִּי מִשְׁנֵה מִשְׁמַעוֹתוֹ ל-וְאַכְלָה**.

כז, לו: **וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעַמַּיִם - "ויעקבני" בשני שבאים עוקבים;**
הראשון נח והשני נע, ויש לקרוא **וַיַּעֲ-קָה-בְּנֵי** ולא כנהוג לקרוא **"וַיַּעֲקֹבֵנִי"**.

כח, ט: **אֶת-מַחְלַת - המ"ם בקמץ גדול ובה"ס: מַחְלַת (לא מוחלת!).**

בהפטרה:

מלאכי א, יד: **וְזִבַח מִשְׁחַת לַה' - בספר ההפטרות הדפיסו בטעות מִשְׁחַת בקמץ.**

במנחה (ויצא) וכן בב' וה':

כח, יד: **וּפְרָצֶת יָמָה וְקִדְמָה וְצַפְנָה וְנִגְבָּה - הר' דוד רסקין ע"ה (שהי' בעל-קורא בימי החול בביהכ"ס כ"ק אדמו"ר וגם הי' מנהל צא"ח בניו-יורק) הי' קורא "ימה וקדמה וצפנה ונגבה" בטעם העליון (בערך בניגון שמכריזין "חזק").**

פרשת ויצא:

כח, טז: **וַיִּיקֶץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ - השי"ן דגושה ו(ממילא) בשבא-נע. הקוראו בשבא-נח הופך את משמעותו ל"משנתו" מלשון מִשְׁנָה.**

כט, ו: בָּאָה עִם-הַצֵּאֵן – זכרו לקרוא "באה" במלרע [=ההטעמה על האל"ף], אחרת משנים משמעותו ללשון עבר (עיין רש"י).

כט, ט: וְרַחֵל בָּאָה – זכרו לקרוא "באה" במלעיל [=ההטעמה על הבי"ת], אחרת משנים משמעותו ללשון הווה.

כט, יח: אֶעֱבְדְךָ שִׁבְעַ שָׁנִים – הבי"ת ד"אעבדך" בקמץ קטן ובה"ס: אֶעֱבְדְךָ, וממילא הדל"ת בשבע-נח (אלא שקצת קשה להגות אותו כך).

ל, א: וְאִם-אֵין מִתָּה אָנֹכִי – "מתה" במלרע דוקא [=ההטעמה על התי"ו], אחרת משנים משמעותו ללשון עבר.

ל, כח: וַיֹּאמֶר נְקָבָה שְׁכָרְךָ – "נקבה" הוא בלשון ציווי ולכן הנו"ן בקמץ קטן ו(ממילא) הקו"ף בשבא-נח ובה"ס: נְקָבָה. הקוראו בקמץ גדול אֹ בַהֲבֵרָה אֲשֶׁכְנִזִּית הַקּוֹרְאוּ בַשְּׂבָא-נֶע הוֹפֵךְ אֶת מִשְׁמַעוֹתוֹ לְלִשׁוֹן עֵבֶר בְּנִקְבָה.

לא, מא: לִי־חֲמִנָּה – בתו"ת החי"ת ד"ליחמנה" בשבא-נח והמ"ם בצירי ולא בסגול כמקובל. ולהעיר שב'דבר מלכות' עשו "אנדרוגינוס" וכתבו לִי־חֲמִנָּה בחטף-פתח ובצירי.

לא, מז: יָגֵר שְׁהֵדוּתָא – "שהדותא" במלרע [=ההטעמה על התי"ו].

בהפטרה:

הושע יב, ה: וַיֵּשֶׁר אֶל-מִלְאָךְ וַיִּכַּל – טעות חמורה בספר ההפטרות - שהדפיסו וַיֵּשֶׁר בשי"ן ימנית, ה' יכפר בעדם.

פרשת וישלח:

לב, יח: כִּי יִפְגַּשְׁךָ – הגימ"ל בקמץ גדול בגלל המתג שעלי' וממילא השי"ן בשבא-נע. ובה"ס: יִפְ-גַּ-שָׁה-כָה.

לד, כט: שָׁבוּ וַיִּבְּזוּ – "שבו" הוא מלשון שבי' ויש לקראו במלרע [=ההטעמה על הבי"ת], אחרת זה יהי' שינוי בפשט כי שבו במלעיל פירושו חזרו (ראה רש"י).

לה, כב: וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וְגו' – בפסוק זה יש שינוי בין קריאתו ב"שנים מקרא" לבין קריאתו בתורה, כדלהלן:

בשנים מקרא:

"וילך ראובן": זקף קטן, "וישכב": זקף גדול, "את בלהה פילגש אביו": טפחא מונח אתנחתא. "וישמע ישראל": סוף פסוק. "ויהיו בני יעקב שנים עשר" הוא פסוק נוסף.

בקריאת התורה:

"וילך ראובן": מנח רביעי (ב'דבר מלכות' השמיטו בטעות את הרביעי הזה), "וישכב": פשטא, "את בלהה פילגש אביו": פשטא זקף קטן. "וישמע ישראל": מנח אתנחתא, "ויהיו בני יעקב שנים עשר": מרכא טפחא מרכא סוף פסוק.

לו, ג ועוד: בְּשִׁמַּת הַבִּי"ת היא קמץ גדול! והשי"ן שבא-נע, ולכן יש

לקרוא בַּ-שֶׁה-מַת ולא בּוֹשְׁמַת כפי ששגור בפי ההמון, וכמוכח מזה שיש טעם - או מתג - על הבי"ת. ולהעיר שב"דבר מלכות" ברוב ה'בשמת'ים השמיטו בטעות המתג מהבי"ת וחבל! כי אז הבי"ת הופך להיות בקמץ קטן והשי"ן בשבא נח ואינו נכון (ראה תו"ת) והראי' שבפסוק ד' בתיבת "ובשמת" יש מנח (זקף) על הבי"ת!

לו, ב ועוד: – אֶהְיֶיבָמָה האל"ף בקמץ גדול והה"א בחטף-קמץ (כמו

בתיבת "אהלו") ולכן יש לקרוא אֶהוֹלִיבָמָה.

לו, לג: מִבְּצָרָה – הבי"ת בקמץ קטן והצדי"ק בשבא-נח ויש לקרוא

מִבּוֹצְרָה.

בהפטרה:

עובדי א, יא: בְּיוֹם עֲמֹדֶךָ מִנְּגִד – המ"ם בקמץ גדול! ובה"ס: עַ-

מָה-דָּה-ךָ (ולא 'עמודך').

א, כ: עַד-צָרְפַת – הצדי"ק בקמץ גדול והרי"ש בשבא-נע ויש לקרוא

עַד-רָה-פַת (ולא כהברה הנפוצה בעולם: "צורפת").

בקביעות מסויימת:

לשבת ערב יו"ד כסלו: בשבת זו אומרים "אב הרחמים" כרגיל, לכאורה אַפ

אם אומרים אותו אחרי חצות.

(כך מקובלני מהמשפיע הרמ"מ שי' ארנשטיין, כשהי' בצילא דמהימנותא בשנת תשכ"ט שחל ט' כסלו בש"ק וזוכר שאמרו אב הרחמים אף שהי' אחרי חצות של ערב יו"ד כסלו, והטעם בפשטות כי אב הרחמים שייך לתפלת שחרית)

לז, ד: וַיִּרְאוּ אֶחָיו – "ויראו" ללא יו"ד הוא מלשון ראי' ו(ממילא) הרי"ש בשבא-נח. הקוראו בשבא-נע הופך את משמעותו ל"ויראו" מלשון יראה. וכן בכל ה-וַיִּרְאוּ שבהמשך הפרשה.

לז, כג: אֶת-פֶּתְנֹתוֹ – התי"ו (ראשונה) בקמץ קטן ובה"ס פֶּתְנֹתוֹ.

לח, כד-כה: וְגַם הִנֵּה הָרָה לְזִנוּנִים . . אֲנָכִי הָרָה – "הרה" הוא בלשון הווה (אשה הרה) ויש לקראו במלרע [=ההטעמה על הרי"ש] ואפשר שקריאה במלעיל הופכו ללשון עבר (אלא דבלשון עבר הוא הרתה בתי"ו. ודו"ק).

לח, כו: וְלֹא-יִסַּף עוֹד לְדַעְתָּהּ – העי"ן ד"לדעתה" בשבא-נח ויש ליזהר שלא לקוראו בפתח כמו בשפת הדיבור: "לְדַעְתָּהּ" שאז משתנה המשמעות לכאורה.

מ, ה: וַיַּחֲלְמוּ חֵלֹם שְׁנֵיהֶם – החי"ת בפתח ויש לקרוא וַיַּחֲלְמוּ ולא וַיַּחֲלְמוּ כבשפה המדוברת.

פרשת מקץ:

מא, יט: וְהִנֵּה שֶׁבַע-פָּרוֹת אַחֲרוֹת (השני) – "שבע-פרות" מחוברות במקף ובטעם מהפך, ולא "שבע" במנח כבכל התיקונים שראיתי.

מא, כו: חֵלֹם אֶחָד הוּא – בהרבה חומשים הטעמים הם: טפחא מרכא סוף-פסוק, ויש לשים לב שבתורה-תמימה (וכן הודפס בדבר-מלכות) הטעמים הם: מרכא טפחא סוף-פסוק.

מא, מה ועוד: צִפְנַת פִּעֲנַח – הצדי"ק בקמץ גדול! והפ"א בשבא-נע, ולכן בה"ס יש לקרוא צִפְנַת-נַת ולא צוֹפְנַת כפי ששגור בפי ההמון, וכמוכח מזה שיש מתג על הצדי"ק.

שם: אותו הדבר הוא לגבי אֶסְנַת שהאל"ף הוא קמץ גדול! והסמ"ך בשבא-נע, ולכן בה"ס יש לקרוא אֶסְנַת-נַת ולא אוֹסְנַת כפי שנוהגים בטעות לקרוא לילדות הנושאות שם זה, וכמוכח מזה שיש מתג על האל"ף. ודעת תורה היפך דעת בעה"ב.

שם: אגב, פֶּעַנַח הוא רק בפת"ח תחת הפ"א ולא תחת העי"ן ולכן יש לקרוא פֶּעַ-נַח ולא פֶּעַנַח (כמנהג הירושלמים לומר מֵאֲתִיִּים).

מב, כא: עַל כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת – שימו לב לקרוא "באה" במלעיל [=הטעם על הבי"ת], אחרת זה יהי' שינוי בפשט כי באה במלרע פירושו שהיא באה עכשיו אבל כאן שהיא במלעיל פירושו שהיא כבר באה (ראה רש"י ד"ה באה עם הצאן, ויצא כט, ו).

מב, לה: וַיֵּרְאוּ אֶת-צָרָרוֹת כְּסִפֵּיהֶם – הרי"ש של "ויראו" בשבא-נח, ופירושו שהם ראו, בניגוד למג, יח: וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבְאוּ בֵּית יוֹסֵף שֶהֲרִי"ש בשבא-נע ופירושו שהם פחדו [הסימן להבדיל בין 2 המילים: שבראשון יש יו"ד אחד ובשני שתי יודי"ן].

מג, ז: לָנוּ וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ – בתו"ת "לנו" במנח, "ולמולדתנו" באזלא-גרש. ולא "לנו ולמולדתנו" בקדמא ואזלא כברוב חומשים ותיקונים.

מג, יא: מֵעַט צָרִי – הצדי"ק בחטף-קמץ ובה"ס: צָרִי.

בהפטרה (חנוכה):

זכרי' ב, יד: רְנִי וְשִׂמְחִי – הרי"ש בקמץ קטן ובה"ס יש לקרוא רוֹנִי (לשון ציווי).

ג, ז: וְנָתַתִּי לָךְ מִהַלְכִים – הה"א בשבא-נח והלמ"ד בשבא-נע ויש לקרוא מה-לה-כִּים (שלא כ-מִהַלְכִים פוליטיים ח"ו).

ד, א: אֲשֶׁר-יַעֲזֹר מִשָּׁנְתוֹ – השי"ן דגושה ובשבא-נע, אחרת זה יהפך ל"משנתו" מלשון משנה.

נ.ב. כאן המקום לעורר, להיוצאים למבצעים בימי החנוכה, לחלק גם 4 נרות גדולים יותר - עבור נ"ח דעש"ק (שמדליקין הנרות לפני הדל"נ שבת), כך שידלקו הנרות חצי שעה לפחות לאחר השקיעה.

פרשת ויגש:

כללי: ההפסקות בפרשתינו ע"פ תורה תמימה: ותחי רוח יעקב אביהם: רביעי. הביא אתו מצרימה: חמישי. ודלא כהנדפס בכמה תיקונים וחומשים שמפסיקין ב"ואכלו את חלב הארץ".

מד, כז: כִּי שְׁנַיִם יִלְדָה-לִּי אִשְׁתִּי – הלמ"ד ד"לדה" – בשבא-נע הקורא בשבא-נח (בקריאה בהברה ספרדית) הופך את משמעות לילדה קטנה.

מה, כו: וַיִּפֶּגַע לְבוֹ – היו"ד בקמץ גדול והפ"א בקמץ קטן, ולכן לקוראים בהברה ספרדית יש לקרוא וַיִּפֶּגַע כמו וישב, ויקם.

מו, ז: בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אֵתוּ – "בניו" בגרשיים. ולא כבמקצת תיקונים ברביעי.

מו, כ: אֲסַנֵּת תִּזְכֹּרְתִי: האל"ף בקמץ גדול והסמ"ך בשבא-נע, ולכן יש לקרוא בה"ס אֲסַנֵּת ולא אוֹסַנֵּת, וכדמוכח מהמתג על האל"ף.
מקור: כל החומשים ותיקונים שראיתי. והעירוני שישנה גם שיטה לקרוא אסנת בקמץ קטן (אוסנת).

מו, כו: כָּל-הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה (=המגיעה [יחד עם]!) לְיַעֲקֹב מִצְרִימָה – "הבאה" במלרע [=הטעם על האל"ף], משא"כ בפסוק הבא כָּל-הַנֶּפֶשׁ לְבֵית-יַעֲקֹב הַבָּאָה (=שהגיעה!) מִצְרִימָה שְׁבַע־עָם – "הבאה" במלעיל [=הטעם על הבי"ת], אחרת זה שינוי בפשט.
מקור: רש"י עה"פ.

מו, כט: וַיֵּאָסֶר יוֹסֵף מִרְפַּבְּתוֹ – שימו לב: האל"ף בשבא נח ולכן יש לקרוא וַיֵּא-סֹר ואפשר שיש לה משמעות שונה מהמילה וַיֵּאָסֶר בחטף-סגול כפי שהוא במקץ מב, כד: "ויאסר אותו לעיניהם" - ששם תרגם אונקלוס "ואסר" וכאן: "וטקיס".

הערה: במקרה זה, אם "יחמיר" מאן-דהוא לבטא את האל"ף ולהפכו לנע (כמו בתיבת "אעשה" דלהלן במנחה) – ה"ז מתקרב לחטף-סגול ויצא שכרו בהפסדו – כנלפענ"ד.

מו, לא: וְאִמְרָה אֱלֹהֵי – ע"פ תו"ת בזקף קטן, דלא כבשאר מקומות

במנח רביעי.

מז, יא: בְּמִיטֵב הָאָרֶץ בְּאָרֶץ רַעְמָסִס – שימו לב! במצרים היו 2

רעמססים:

הרעמסס דכאן: היא מקום מושב בניי במצרים. והיא כתובה בשני שבאים - הראשון נח והשני נע - ונקראת: **רַע-מָה-סֵס.**

הרעמסס דפ' שמות: "ויבן ערי מסכנות לפרעה את פיתום ואת רַעְמֵסֵס" אינו מקום מושב בניי אלא ערי מסכנות שבנו, והיא כתובה בפת"ח תחת העי"ן ובשבא-נח תחת המ"ם ונקראת: **רַעִם-סֵס.**

מקורות: אבן עזרא שמות א, יא: "רעמסס. בפתחות העי"ן. ואיננו מקום ישראל". ומרומז גם ברש"י עה"פ (בפרשתנו): "רעמסס. מארץ גושן היא".

פרשת ויחי:

העיר לי הרי"ח יעקובוביץ', שברש"י הראשון של ויחי מסיים רש"י "בב"ר" והרבי מדייק שזהו מדברי רש"י עצמו ודוקא בהוצאה שממנה הדפיסו בחת"תים כו"כ שנים השמיטו תיבה זו.

מז, ל: **אָנְכִי אֶעֱשֶׂה כְּדַבְּרֶךָ - העי"ן של "אעשה" בשבא נח בתורה תמימה ויש לקראו אָע-שָׁה (דהיינו להברה אשכנזית אָע-שָׁה) ולא אֶעֱשֶׂה כבשאר חומשים.**

הערה: ולדעת כמה בעלי-קריאה שהגיבו על הערות אלו האשכנזים צריכים להפוך עי"ן זו לשבא נע ע"מ שלא לאבדו (ולא שמעתי מקורם, כי עי"ן זו דינה כעי"ן שבסוף תיבה) ולדעת אחרים ניתן להשמיע העי"ן בהברה אשכנזית ושאעפ"כ ישאר נח! ולא ידעתי איך עושים מעשה-להטוטים זה.

מח, ז: **מִתָּה עָלַי רַחֵל - "מתה" פירושו שכבר מתה, ולכן חייבים לקראו במלעיל (=ההטעמה על המ"ם) אחרת זה שינוי בפשט! (וטוב עשו ב"דבר מלכות" שהוסיפו תלישה קטנה גם על המ"ם, מטעם הנ"ל).**

מקור: ראה רש"י ויגש מו, כו בענין "באה".

מח, כב: **וְאֲנִי נִתְתִּי לְךָ - "ואני" בגרשיים ולא כבכו"כ חומשים ברביע.**

מט, ד: **רְאוּבֵן בְּכָרִי אֶתָּה - "בכרי" ו"אתה" שניהם מלעיל (=ההטעמה על הכ"ף ועל האל"ף).**

מט, ה: **פִּחֲזוּ - חייבים לקראו במלעיל (=ההטעמה על הפ"א) אחרת זה שינוי בפשט (עכ"פ למי שקורא בהברה ספרדית).**
מקור: רש"י עה"פ.

מט, ט: **מִטָּרֶף בְּנֵי עֲלִיָּת - יש לקרוא "טפחא, מרכא אתנחתא" ולא "מרכא טפחא, אתנחתא". ויש בזה שינוי בפשט: כי בצורה הנכונה בני הוא יהודה ובצורה המוטעית בני הוא יוסף.**

מקור: הערת כ"ק אדמ"ר הרש"ב לבעל-קורא שלו. נד' ב'למען ידעו - בנים יולדו' (זכרונות הר"מ שוסטרמן ז"ל) עמ' 139. 'התקשרות' גיליון תק"ע.

מט, כה: **מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעֲזָרְךָ – העי"ן והזי"ן בשני שבאים: הראשון נח והשני נע, ולכן יש לקרוא וַיַּעֲזָרְךָ.**
הערה: ראה מה שכתבנו ב"אעשה" וצרף לכאן.

נ, טו: **וַיֵּרְאוּ אֶחָי-יֹסֵף כִּי-מֵת אָבִיהֶם – "ויראו" פירושו שראו, ולכן יש לקרוא בשבא נח וַיֵּרְאוּ ולא להניע הרי"ש ולומר וַיֵּרְאוּ-אֵל שפירושו פחדו.**

מקור: הערתו השני' של כ"ק אדמ"ר הרש"ב לבעל-קורא שלו. נד' ב'למען ידעו - בנים יולדו' (זכרונות הר"מ שוסטרמן ז"ל) עמ' 139. 'התקשרות' גיליון תק"ע.

בהפטרה:

מלכים-א' ב, ג: **וּמִשְׁפָּטָיו וְעֵדוּתָיו – הדל"ת ד"ועדותיו" בשבא-נע והחולם על הוא"ו וְעֵדוּתָיו (כמו פר"ץ-ב"ן-דמ"ה בתמניא-אפיו).**

ב, ד: **לֵאמֹר לֹא-יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ – "לאמר" ברביעי בתו"ת ולא כמו שהדפיסו בספר ההפטרות וב"דבר מלכות" בזקף-גדול.**

ספר שמות

פרשת שמות:

א, יא: **"אֵת פִּיתוֹם וְאֵת רַעְמִסִּם" – זהו המקום היחיד בתורה שמופיע רעמסס בפת"ח תחת העי"ן והיא מערי המסכנות ונקראת: רַעַם-סִס ואינה מקום מושב בני"י במצרים (ארץ רַע-מָה-סִס).**

מקור: פ"י ראב"ע עה"פ: "רעמסס. בפתחות העי"ן. ואיננו מקום ישראל".

א, יז: **וַתֵּיָרֶאֱ הַמַּלְאָכֹת – פירושו שהמילדות יראו (יראת שמים) ויש ליזהר שלא להפוך האל"ף הנחה לסגול (וַתֵּיָרֶאֱ), כי אז יהי' פירושו שהן ראו.**

א, יט: **כִּי-חַיֹּת הֵנָּה – "חיות" בקמץ גדול וביו"ד רפה ופירושו מילדות, לעומת חַיֹּת בפתח וביו"ד דגושה שפירושו בעלי-חיים. ולכן הקוראים בהברה ספרדית (שקמץ ופתח נשמעים זהים) יזהרו שלא ידגישו היו"ד.**

הערה: ומה שכתב רש"י כאן שנמשלו לחיות השדה הוא ע"ד הדרוש ולא פש"מ, כפשוט.

א, כא: וַיְהִי כִּי-יִרְאוּ הַמַּיִלְדֹּת – הַרִי"ש שֶׁל "יִרְאוּ" בִּשְׂבַא נֶע וּפִירוּשׁוֹ פָּחֲדוּ, וְלִכֵּן הַקּוֹרְאִים בַּהֲבֵרָה סִפְרֵדִית צְרִיכִים לִיזָהָר שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹתוֹ נַח, כִּי זֶה מִשְׁנָה אֶת הַמִּשְׁמְעוֹת ל-יִרְאוּ מִלְשׁוֹן לְהִרְאוֹת.

בחת"ת של יום שני: א, כא, ברש"י: "ויזן את בית ה' ואת בית המלך" – הרבי מעיר שאין כזה פסוק וצ"ל: "הַבְּתִים אֶת בַּיִת הַיְיָ וְאֶת בַּיִת הַמֶּלֶךְ" (מלכים א' ט, י).

מקור: לקו"ש חכ"א ע' 3. הרבי מסביר שהטעות נבעה מכך שתיבת "הבתים" היתה כתובה בקיצור (=הב'), והוקשה למעתיק לפענחו "הבתים" – שאז לשון רש"י "בתים הבתים" – כי אם (כרגיל בכת"י שכו"כ אותיות דומות ביותר זל"ז) ו' י' (במקום – ה') ב' ו' (במקום הקו – המורה על קיצור התיבה). – ע"ש בארוכה ביאור הרש"י.

ב, ג: וַתַּחֲמָרָה בַּחֲמָר וּבַזָּפֶת – "ותחמרה" ללא מפיק ה"א (כן) מדייק בתורה תמימה) וכדמוכח מכך שהבי"ת ד"בחמר" רפוי'.

ג, ז-יז: עָנִי עָמִי . . מִעָנִי מִצָּרִים – הַעִי"ן ד"עני" בחטף-קמץ (אבל במלרע) ובה"ס: עָנִי . . מִעָנִי.

ג, כ: בְּכֹל נִפְלְאֹתַי אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה בְּקִרְבּוֹ – הַעִי"ן שֶׁל "אֶעֱשֶׂה" בִּשְׂבַא נַח (בתורה תמימה) ויש לקראו אֶעֱשֶׂה – שֶׁהָאֵל אֶעֱשֶׂה כַּבְּשָׂר חוֹמְשִׁים. מִשָּׂא"כ בִּסּוּף הַפְּרָשָׁה (ו, א): עֲתָה תִּרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפָרְעֹה – הַעִי"ן בַּחֲטָף סָגוּל גַּם לַתּוֹרָה תְּמִימָה.

ד, ט: וְהָיוּ הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּקַּח מִן-הַיָּאֵר – "והיו" במלרע (בתורה תמימה) [=הטעם על היו"ד] ואינו נסוג אחור כבחומשים הנפוצים (כמו הוצ' א. בלום והחת"תים הישנים).

ד, יח: אֵלֶכָה נָא – "אלכה" במלעיל [=הטעם על האל"ף] והלמ"ד בַּחֲטָף פֶּתַח (וּנְקָרָא כְּמוֹ פֶּתַח) וְכֵן נִלְכָּה נָא (להלן ה, ג). בניגוד ל-נִלְכָּה נִזְבְּחָה (ה, ח) שֶׁהַ"נִּלְכָּה" בַּמְּלָרַע וְהַלְמ"ד בִּשְׂבַא-נֶע.

ה, ג: פֶּן-יִפְגַּעֲנוּ – בתו"ת "פן-יפגענו" בקטן בלבד ולא בפשטא-קטן כברוב חומשים ותיקונים.

ה, כב: לָמָּה הִרְעַתָּה לְעַם הַזֶּה לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי – ה"למה" הַרְאִשׁוֹן בַּמְּלָרַע [=ההטעמה על המ"ם] וְהַ"לְמָה" הַשֵּׁנִי בַּמְּלָרַע [=ההטעמה על הַלְמ"ד]!

ישעי' כז, ט: כָּל-פְּרֵי הַסֶּרַח חֲטָאתוֹ – בתו"ת נדפס הסמ"ך
ד"הסר" בצירי וכן העתיקו ב'דבר-מלכות', אבל הרח"י שי' יעקובוביץ' מצפת בדק
וחקר בכל שאר חומשים ותנ"כים וכן בספרי דקדוק ובכולם הסמ"ך בחיריק:
הַסֶּרַח, וע"כ ייתכן שבמקרה הזה נפלה טעות בתו"ת (וע"ד שהדפיסו בסוף פ'
ויקרא "ושלם אותו בראשו" הלמ"ד בצירי) וצ"ע.

ישעי' כז, יג: הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר – בספר ההפטרות הדפיסו
בטעות בְּאֶרֶץ באל"ף סגולה.

כח, ב: כְּזֶרֶם מַיִם כְּבִירִים שֹׁטְפִים – "כבירים" בדרגא בתו"ת ולא
כבספר ההפטרות וה"דבר-מלכות" במרכא (איפה כל ה'שטורעם' של ה"מים
כבירים" ללא הדרגא?).

פרשת וארא:

ו, ו-ח: "וְהוֹצֵאתִי . . . וְהִצַּלְתִּי . . . וְגֵאֲלֹתִי . . . וְלִקְחֹתִי . . .
וְהִבֵּאתִי" – יש להקפיד לקרוא כולם במלרע (=ההטעמה על התי"ו) ולא כמו
שנהוג לדבר בעברית, אחרת עלול להיות שינוי משמעות שהופכים את זה מלשון
עתיד ללשון עבר (כמו שדרך בנ"א לומר "הלכתי והוצאתי...").

ו, כה: וְאֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן לָקַח-לוֹ – "לקח-לו" בקדמא בתורה
תמימה ולא ברביעי כבכמה חומשים.

ז, כב: בְּלִטְיָהֶם – הקוראים בהברה ספרדית יזהרו להדגיש את ההבדל
בין "בלטיהם" ל"בלהטיהם" (ז, יא) כי מרש"י משמע שהם שני דברים שונים
(למרות שי"ל שהוא רק ע"פ מדרשו ובפשוטו של מקרא שניהם פי' לחש. ועצ"ע).

בחת"ת של יום רביעי; ז, כה, בפירש"י: "וימלא – מנין שבעת ימים, סלא סז
היאור לקדמותו, שהיתה המכה משמשת רביע חדש ושלשה חלקים הי' מעיד ומתרה זהם"
– הרבי מעיר שי"ל שגם התיבות "שבעת ימים" הם מהדיבור המתחיל של רש"י,
ורש"י רק הוסיף מילת קישור "מנין", כך: "וימלא מנין שבעת ימים – סלא סז היאור
לקדמותו...!" כמו"כ מעיר הרבי שבדפוס ראשון, שני ועוד מסתיים הרש"י "הי'
מעיד ומתרה בן" ובפשטות – כי ההתראה היתה לפרעה.

מקור: לקו"ש חלק ל"א עמ' 34 הע' 2 ו-3. וישר חילם של הוצ' 'חזק' שהכניסו בחומש החדש את
כל התיקונים שהרבי תיקן ברש"י, למען נלמד חת"ת בגרסא שהרבי בחר/תיקן, רק חבל שב'דבר-מלכות' לא
שתו לבם גם לזאת [להעיר מעדויות פ"א מ"ג: חייב אדם לומר בלשון רבן].

ח,ה: לְמַתִּי אֶעֱתִיר לְךָ – בשבא תחת העי"ן ולא בפתח. ונקרא:
אֶעֱ-תִיר וכן כל אעתיר והעתרתי וכיו"ב.

ח,י: ויצברו אותם חֲמָרִם חֲמָרִם – החי"ת בחטף-קמץ והמ"ם בקמץ גדול, ולכן בהברה ספרדית קוראים חוֹמְרִם חוֹמְרִם ולא חמורים חמורים...

בהפטרת וארא:

כט, יח-יט: נְבוּכַדְרֶאֱצַר – שימו לב! הוא כתוב ברי"ש והטעם מלרע [=ההטעמה על הצדי"ק]. ימח שמו.

[חידה: בפרשתנו נמצאת התיבה הכי ארוכה בתורה. התדעו איזוהי? ראה בסוף החומש]

פרשת בא:

י,יא: לֹא בֵן – ברביעי בתורה תמימה ולא בגרשיים כפי שהוא בכמה חומשים (וגם בסידורי תהלת ה' הישנים).

י,יד: לֹא-הָיָה בֵן אֲרָבָה כְּמֹהוּ – "הי" במלעיל.

י,כא: וַיְהִי חֲשֹׁךְ – "ויהי" במלעיל.

י,כג: הָיָה אֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם – "הי" במלעיל.

יב,ה: שָׁה תָמִים – בדרגא ולא במרכא כבהרבה חומשים.

יב,כב: וַיִּטְבְּלוּתָם בַּדָּם אֲשֶׁר-בַּסֶּף – הסמ"ך ד"בספ" בפתח בתורה תמימה ולא בקמץ כבריבוי חומשים ותיקונים.

יב,לא: קוֹמוּ צְאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי – "קומו" במהפך בתו"ת ובכל החומשים שראיתי וחבירו בפ' וירא בפסוק "קומו צאו מן המקום הזה". אבל מפי השמועה, שכשקראו אותו לפני אדמו"ר מוהרי"צ כשעלה לתורה (אולי בפסח) שמעו אותו קורא לעצמו "קומו" ביתיב. וצ"ע אם השמועה מדוייקת (והאמנם עלה לתורה חוץ ממפטיר, אבל אולי הכוונה ששמעו אותו – הסמוכים אליו – קורא בקול לעצמו).

ואנו שזכינו לשמוע קרה"ת בצל כ"ק אדמו"ר מפי הבע"ק הר"מ שוסטרמן ז"ל – הנה בהקלטות שלו נשמע ברור המהפך. וכן ע"פ דקדוק, הדגש על הצדי"ק מורה שה"קומו" במהפך ולא בתיב (אבל יש דוחין זאת, כי הוא נמנה עם המסורה כ"דגש ללא מבטל"). אבל אעפ"כ ישנם רבים הקוראים אותם בתיב והנח להם מפני מנהג רבותיהם שבידיהם (ובפרט שכן מופיע בסידורי תהלת ה' הישנים בקריאה דחה"פ וכן מורה ג"כ הגרמי"ל לנדא שליט"א שאולי זהו רמז שכן קראו ג"כ אצל אדנ"ע) ודעביד כמר עביד, העיקר שיהי' כבר "קומו צאו" לביהמ"ק השלישי.

יב, לז: הַגְּבָרִים לְבָד מְטָף – הבי"ת ד"לבד" בקמץ בתורה תמימה ולא בפתח.

יב, לט: וְלֹא יִכְלוּ לְהַתְמַהֵמָה – הה"א השני' בשבא-נח, והשלישית היא "ה"א-גנובה" (כמו החי"ת של תפוח) במפיק, ויש לקראו לְהַתְּ-מַה-מְ- אֵה! (כמו שקוראין אֵל-אֵה בהאזינו לב, יז).

בהפטרה:

מו, יג: יִרְמְיָהוּ – שימו לב! המ"ם בשבא נע ולא בחיריק כפי ש"העולם" אומר בטעות.

שם: נְבוּכַדְרֶאצַּר – כתוב ברי"ש והטעם מלרע, עם מתג על הבי"ת [=ההטעמה על הצדי"ק והטעמה משנית על הבי"ת].

מו, יד: הַתִּיצֵב וְהִכֵּן לְךָ – בספר הפטרות נדפס "והכן" במלרע [=ההטעמה על הכ"ף], וצ"ל כבתו"ת במלעיל [=ההטעמה על הה"א] ורק עם מתג על הכ"ף.

מו, כ: קָרַץ מִצָּפוֹן בָּא בָּא – טעות חמורה: בספר הפטרות מודפס בטעות "קָרַן מצפון" בנו"ן במקום בצדי"ק (וסימנך: שמעתי מזקני צפת שכשהגיע הרה"ח ר' דוד ע"ה קרץ לראשונה לכפ"ח, והי' זה בדיוק בפרשת בא, קראו עליו את פסוק זה).

פרשת בשלח:

יד, ו: וַיֹּאסֶר אֶת-רֶכְבוֹ – האל"ף בשבא נח ולכן יש לקרוא וַיֹּא- סר ולא וַיֹּאסֶר בחטף-סגול כפי שהוא במקץ מב, כד – "ויאסר אותו לעיניהם" (ולדעות מסוימות יש בכך שינוי משמעות, כיון שתרגומם שונה: ואסר/וטקיס).

יד, י: וַיִּירָאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ – הרי"ש בשבא נע ויש בזה שינוי משמעות
אם מניחים אותו כי אז הוא נהפך ללשון ראי'.

יד, לא: וַיִּירָאוּ הָעַם אֶת ה' – הרי"ש בשבא נע ויש בזה שינוי
משמעות כנ"ל.

טו, י: צַלְלוּ – למ"ד ראשונה בחטף פתח בתורה תמימה.

טז, טו: וַיִּירָאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחִיו – הרי"ש
בשבא נח ויש בזה שינוי משמעות אם מניעים אותו כי אז הוא נהפך ללשון יראה.

טז, כ: וַיָּרֶם תּוֹלְעִים וַיִּבְאֵשׁ – "וירם" במלעיל [=ההטעמה על
היו"ד].

טז, כט: אֶל-יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ – "יצא" במלעיל [=הטעם נסוג
אחור ליו"ד].

בהפטרה:

שופטים ה, יז: וְעַל-מִפְרָצָיו יִשְׁכֹּן – כן הוא בתורה תמימה "ועל-
מפרציו" בטפחא ולא כמ"ש בספר ההפטרות ובדבר מלכות: "ועל" במרכא
"מפרציו" בטפחא.

ה, יט: בְּתַעֲנֵךְ עַל-מִי מְגִדוּ – כן הוא בתורה תמימה העי"ן בחטף-
פתח והנו"ן בקמץ ולא כמ"ש בספר ההפטרות: בְּתַעֲנֵךְ ובדבר מלכות:
בְּתַעֲנֵךְ.

פרשת יתרו:

יח, ה: אֶל-הַמִּדְבָּר – בזקף-גדול בתורה תמימה, לא בפשטא-קטן
כברוב חומשים (כולל החת"תים החדשים – כריכה-רכה מארה"ב).

יח, ז: וַיִּבְאוּ הָאֱהֱלָה – "האהלה" מלעיל (הטעם באל"ף) וכן בכל
מקום.

יח, יא: אֲשֶׁר זָדוּ – "זדו" במלרע (הטעם בדל"ת).

יח, כב: וְהִקְלַמְעֵלֶיךָ – "והקל" בפשטא ולא בזקף (מנח).

תזכורת:

את עשרת הדברות יש לקרוא:

בַּקְרָה"ת – לפי טעם העליון - שכל דיבר הוא פסוק בפ"ע (נמצא בסוף

החומשים) [ובכמה חומשים העתיקו את הדיבור הראשון "אנכי" עד "מבית עבדים" מטעם התחתון, והם ס"ל כהדעה (דעת הרו"ה) ש"מבית עבדים" הוא בסוף פסוק גם בטעם העליון (ונימוקם עמם, כי "לא יהי לך" הוא דיבור בפ"ע) והטעם למנהגנו (ומנהג רוב העולם) לקרוא "אנכי" בחדא-מחתא עם "לא יהי לך" שהוא הדיבור השני (ו"מבית עבדים" ברביע) כתב אדה"ז בשו"ע סי' תצד ס"ח שהוא מפני שאנכי ולא יהי לך בדיבור אחד נאמרו]

ובשנים-מקרא – לפי טעם התחתון (נמצא בחומש בתוך הפרשה כרגיל) ויש בזה כמה שינויים גם בניקוד.

כ.ג: לֹא יִהְיֶה לְךָ – "לא" במנח, "יהי" במנח, "לך" בתלישא קטנה וכו"ה בכל סידורי תהלת ה'. ולא כב"דבר-מלכות" ש"יהי-לך" מחוברים במקף.

כ.ה: וְלֹא תַעֲבֹדֵם – התי"ו בקמץ-גדול והעי"ן בקמץ-קטן ולכן בהברה ספרדית יש לקרוא וְלֹא תַעֲבֹדֵם !

כ.י: אַתָּה וּבְנֶךָ וּבִתֶּךָ – "אתה" במנח, "ובנך" במנח, "ובתך" בתלישא גדולה וכו"ה בסידורי תהלת ה' החדשים. ולא כמ"ש בסידורים הישנים "ובנך-ובתך" בתלישא גדולה.

כ.כב: וַתַּחֲלֵלְהָ – למ"ד ראשונה בחטף-פתח בתורה תמימה ויש לקראו כמו פתח (כן נהג הר"מ ע"ה שוסטרמן בבית חיינו).

בהפטרה:

ו.ה: כִּי אֶת-הַמֶּלֶךְ – "כי" בדרגא, "את-המלך" בתביר ולא כמ"ש בספר ההפטרות "כי" ברביע.

ו.ו: וַיַּעַף אֱלֹהֵי - היו"ד בקמץ-גדול והעי"ן בקמץ-קטן ולכן בה"ס יש לקראו וַיַּעֲוֹף. הקורא וַיַּעַף משנה משמעותו ללשון עייפות כמו "והוא נרדם וַיַּעֲוֹף" שבהפטרות בשלח (ד, כא).

ש.ם: בְּמַלְקָחִים - בספר ההפטרות הדפיסו הקו"ף בפתח (וכנראה נמשכו אחר תנ"ך ברויאר) ובתו"ת הוא בקמץ.

פרשת משפטים-שקלים:

כב, ח: עַל-כָּל-דְּבַר-פְּשָׁע . . עַל-חַמּוֹר - "על-חמור"

בתלישא-קטנה בתורה תמימה, לא בתלישא-גדולה כבכו"כ חומשים (כולל החת"תים הישנים).

כב, כב: אִם-עֲנִה תְּעַנֶּה אֹתוֹ - "תענה" הנו"ן בצירי בתו"ת, ודלא

כבכו"כ חומשים בסגול.

כב, יט: זִבַּח לְאֱלֹהִים - "לְאֵל קִים" בניקוד זה דוקא. הקורא

לְאֱלֹהִים משנה משמעות וקרוב לחירוף ח"ו (ראה רש"י). יַחֲרֹם - היו"ד

בקמץ-גדול ובה"ס: יַחֲרֹם.

כג, ג: וְדָל לֹא תִהְיֶה - ה"ה"א ד"תהדר" בשבא-נח ונקרא: תִּהְיֶה-דָּר

לא תִּהְיֶה.

כג, כד: כִּי הָרַס תִּהְרָס - ה"ה"א - גם של "תהרסם" - בקמץ-גדול

וממילא הרי"ש בשבא-נע ובה"ס: תִּהְיֶה-רָה-סָם. בשתי ההברות: ליזהר לא

לקרוא ה"ה"א כמו אל"ף כי אז משנים משמעותו ל"תארסם" מלשון אירוסין ח"ו.

כד, י: וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל - "ויראו" מלשון ראי' והרי"ש

בשבא נח ויש ליזהר לא להניע אותו כי אז הוא נהפך ללשון יראה.

בהפטרה:

מו, יג: הַדָּבָר אֲשֶׁר-הָיָה אֵל-יִרְמְיָהוּ - שימו לב! המ"ם בשבא

נע ולא בחיריק כפי ש"העולם" אומר, וכן בכל "ירמיהו" כמדובר כמ"פ.

בהפטרה (לפ' שקלים):

מלכים-ב' יא, יח: וְאֵת מִתֵּן כֹּהֵן הַבַּעַל - בספר ההפטרות הדפיסו

האל"ף של "ואת" בסגול וצ"ל בצירי, כיון שאינו מחובר לתיבה אחרת, כפשוט.

יב, ה: אִישׁ כֶּסֶף נִפְשׁוֹת עָרְכוּ - "כסף נפשות" במרכא טפחא

בתו"ת וכמו שהדפיסו בדבר-מלכות, ולא כבספר ההפטרות בטפחא מרכא (אף

שהוא נשמע יותר הגיוני - אבל העירני הר' י.ר., ניו-יורק שמצינו עד"ז ורצון שוכני סנה במרכא טפחא).

יב, יג: לַחֲזֹקָה – החי"ת בקמץ-קטן ובה"ס: לַחֲזֹקָה.

פרשת תרומה:

כה, ב: מֵאֵת כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ – הדל"ת דגושה ו(ממילא) בשבא-נע. ואפשר שזהו שינו משמעות אם מניחים אותו, שאז נהפך ל"ידונו לבו" מלשון מדוה כמו "וכל לבב דוי" שבאיכה (רק שיש לברר אם אכן יש שימוש כזה בלה"ק "ידונו" ולכן רק "אפשר" כנ"ל).

כה, יא: וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר – "וצפית" במלרע [=ההטעמה על התי"ו] ואפשר שיש בזה שינוי משמעות אם קוראים במלעיל.

כה, יב: וְיִצְקֶתָ לוֹ – "ויצקת" במלעיל [=ההטעמה על הצדי"ק].

כה, כ: סִכְכִּים בְּכַנְפֵיהֶם – "סככים" הכ"ף הראשון בשבא-נע, לא בחטף פתח.

כה, כב: בַּרְשִׁי ד"ה "ואת" כתבו בדבר מלכות: וכה תפתור: ואת אשר אלצר עמך שם, את כל אלה אותך אל בני ישראל הוא. ובטעות השמיטו תיבה וצ"ל: את כל אשר אלה אותך אל בני ישראל הוא.

כה, מ: אֲשֶׁר-אַתָּה מֵרְאֶה בָּהָר – המ"ם בקמץ קטן, ואם קוראים בקמץ גדול (בפתח) – הוא שינוי משמעות (ראה רש"י).

כו, ו: וְחִבְרַתְּ אֶת הַיְרִיעוֹת – וחברת במלרע [=ההטעמה על התי"ו] ואפשר שיש שינוי משמעות אם קוראים במלעיל. וכן בפסוק ט: וכפלת, ועוד.

כו, לג: וְהִבְדִּילָהּ הַפְּרָכֶת לָכֶם – והבדילה במלרע [=ההטעמה על הלמ"ד], שלא כ"דעת בעה"ב".

כז, יא: קָלְעִים מֵאֶה אֶרֶץ – "מאה": הטעם נסוג אחור למ"ם, וקוראים אותו במלעיל [=ההטעמה על המ"ם].

כז, טז: עֲמֻדֵיהֶם אֲרִבְעָה – "עמודיהם" בזקף "ארבעה" בקטן בתורה תמימה, ולא "עמודיהם" בפשטא כברוב חומשים.

בהפטרה:

מלכים-א' ה, ז: **אָבֵן שְׁלֹמֹה מִסָּע נִבְנָה** – בספר ההפטרות כתבו "אבן-שלמה" במרכא "מסע" בטפחא וכן העתיקו בדבר מלכות (רק שלא חיברו אותם במקף), אבל בתורה תמימה "אבן שלמה" במרכא טפחא "מסע נבנה": במונח אתנחתא.

פרשת תצוה:

כח, יח: **נִפְךָ סִפִּיר וַיְהִלֵם** – היו"ד בקמץ לא בפתח.

כח, כ: **תְּרִשִׁישׁ וְשִׁהֵם וַיִּשְׁפֶּה** – היו"ד בקמץ גדול והפ"א בצירי לא בסגול.

כח, לב: **כְּפִי תִחְרָא** – החי"ת בשבא-נח לא בחטף-פתח.

כח, מ: **כִּתְנֹת** – התי"ו בחטף-קמץ ובהברה ספרדית: **כִּתְנֹת** וכן בפסוק כט, ח יש לקרוא **כִּתְנֹת**.

כט, לז: **קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים** – הקו"ף במתג ובקמץ גדול ובהברה ספרדית יש לקרוא **קֹדְשִׁים**. וכן כל "קדשים", משא"כ לעיל (כז, לח) **וְנָשָׂא אֶהְרֹן** **אֶת עֹזֵן הַקֹּדְשִׁים** יש לקרוא בקמץ קטן: **הַקֹּדְשִׁים**. וכן כל "הקדשים".

כט, מג: **וְנִקְדַּשׁ בְּכַבְדִּי** – "ונקדש" הדלי"ת בפתח לא בקמץ.

בפרשת זכור:

כה, יז: **בְּעֲאֲתָכֶם מִמְצָרִים** – התי"ו בשבא נע, כי באה לאחרי מתג (וגם צירה שהיא תנועה גדולה).

כה, יח: **אֲשֶׁר קָרַךְ** – הקו"ף בקמץ גדול והרי"ש בשבא נע (בהברה ספרדית: **קֶה-רֶה-כֶה**).

וַיִּזְנֹב – היו"ד בשבא נח, לא "למשוך" אותה יותר מדאי אלא **וַיִּזְנֹב**.

וַיִּגַע – העי"ן גנובה ויש לקרוא **וַיִּגַּג-אַה** (לדידן שאין מבדילין בין א' לע')
לא **וַיִּגְיָה**.

בהפטרה:

שמואל א' טו: בתורה תמימה כל "אגג" נקוד בג' קמוצה (**אַגַּג**) ודלא כספר ההפטרות ודבר-מלכות דאשתקד (השנה טרם הגיע לידי ד"מ) שניקדו ד' אגגין בפתח והם: (טו, ח:) **וַיִּתְּפֹשׂ אֶת-אַגַּג (טו, כ:)** וַאֲבִיא אֶת-אַגַּג מֶלֶךְ עַמְלֶק (טו, לב:) **הַגִּישׁוּ אֵלַי אֶת-אַגַּג מֶלֶךְ עַמְלֶק וַיִּלֶךְ אֵלָיו אַגַּג מֵעֲדָנָת - וְכַאמֹר כֹּלָם בְּתוֹ"ת בַּקֶּמֶץ.**

מגילת אסתר:

א, ו: **גְּלִילִי** – הטעם נסוג אחור ללמ"ד הראשון, וקוראים אותו במלעיל [=ההטעמה על הלמ"ד הראשון].

שם: **עַל רֵצְפַת בְּהַט-וְשֵׁשׁ** – הצדי"ק בשבא-נע (בגלל המתג ברי"ש)

והפ"א רפה. אם קוראים **רֵצְפַת** - משתנה המשמעות לגחלת!
מקור: כל מקום שנזכר בתנ"ך רצפה במשמעות זו היא רפה כמו "ויכרעו אפים ארצה על הרֵצְפָה" (דה"ב ז, ג) ורצפה בפ"א היא גחלת כמו "ובידו רֵצְפָה" (ישעי' ו, ו) - ראה קונקורדנצי' ערך רצפה.

א, יז: **לְפָנָיו וְלֹא-בָאָה** – זו הפעם היחידה במגילה ש"באה" במלעיל [=הטעם על הבי"ת], ופירושו "הגיעה", משא"כ בשאר מקומות כמו (ב, יד) **בְּעָרְבַּי הָיָא בָּאָה** הוא במלרע [=הטעם על האל"ף] ופרושו "מגיעה" וצריך להיזהר בזה!
מקור: רש"י ויגש מו, כו ועוד.

ב, ה: **וְשִׁמוֹ מְרֻדְכִי** – הדל"ת בשבא-נע ולא בחטף-קמץ, וכן בכולם.

ב, יב: **כְּדַת הַנְּשִׁים** – הדלי"ת בפתח לא בקמץ.

ב, יד: **וְנִקְרָאָה בְּשֵׁם** – הרי"ש בשבא-נע ולא בחטף קמץ.

ג, י (וכן בח, ב): **אֶת-טַבַּעְתּוֹ** – העי"ן בשבא-נח לא בחטף-פתח.

ג, יב: **וְנַחְתֶּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ** – "ונחתם" בפתח ולא בקמץ.

ג, טו: וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן נְבוֹכָדָנֶצַּר – "שושן" בפתח ולא בקמץ.

ד, ז: אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לְשָׂקוֹל – "לשקול" בקטן ולא בתלישה-גדולה.

ד, ח: אֲשֶׁר-נָתַן – התי"ו בפתח ולא בקמץ.

ד, יא: אֶת-שְׂרָבִיט הַזָּהָב וְחָיָה – "וחיה" במלרע [=הטעם על היו"ד] ופירושו "והוא יחיה" ואם קוראים במלעיל [=על החי"ת] פירושו "והיא חיה".

ד, יב: וַיִּגִּדּוּ לְמַרְדֳּכָי – "למרדכי" בקמץ לא בפתח.

ד, יד: הַגֵּעַת לַמַּלְכוּת – העי"ן בפתח (ולא בשבא כבשפה המדוברת: הַגֵּעַת אלא צריך להשמיע הפתח).

ה, יד (וכן ז, ט): גְּבוּהַ חַמְשִׁים אַמָּה – ה"א גנובה ובמפיק, ויש לקרוא גְּבוּ-אָה.

ו, יג: וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו – "ויאמרו" במלרע [=ההטעמה על הרי"ש] לא במלעיל.

ז, ג: תִּנְתֵּן לִי נַפְשִׁי בְּשִׂאלָתִי – "תנתן" בקדמא "לי" במהפך, ולא "תנתן-לי" במהפך.

ז, ו: וְהָמָן נִבְעַת – העי"ן בפתח ולא בקמץ.

ז, ח: וְהָמָן נִפֵּל – "נפל" בקטן ולא ברביעי.

ז, ט: אֲשֶׁר-עָשָׂה הָמָן – "אשר-עשה" בירח-בן-יומו [=נשמע בערך כמו שני מונחים צמודים] "המן" בקרני פרה [=פזר ותלישה גדולה].

ח, ח: כָּתַב אֲשֶׁר-נִכְתָּב – "נכתב" בקמץ לא בפתח.

ח, טו: וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן צְהֵלָה וְשִׂמְחָה – "שושן" בקמץ לא בפתח. "ושמחה" במלעיל [=ההטעמה על המ"ם].

ט, ג: מְנַשְׂאִים אֶת-הַיְהוּדִים – הַשִּׁי"ן דְּגוּשָׁה וּבִשְׁבַּא נֶע. אַחֲרַת זֶה עֲלוּל לְהִשְׁמַע מְנַסִּים.

ט, כב: וְהַחֲדָשׁ אֲשֶׁר נִהְפָּךְ – הַה"א בִּשְׁבַּא-נַח וַיֵּשׁ לְקִרְוֹא נִה-פָּךְ.

ט, כז: אֶת-שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה – "אֶת-שְׁנֵי" בַּמִּהְפֵּךְ, וְהַאֲל"ף בַּסְּגוּל לֹא בִצִירִי.

ט, כט: אֶת-אַגְרַת הַפְּרִים – "אֶת-אַגְרַת" בְּדִרְגָּא, וְהַאֲל"ף בַּסְּגוּל לֹא בִצִירִי.

מְנַהֲגוּ: מְבַרְכִין "הֵרַב אֶת רִיבְנוּ" הֵן בְּלִילָה וְהֵן בְּיוֹם וְדוּקָא כְּשִׁישׁ מִנֵּין.

תִּיבוֹת בַּמִּגִּילָה שִׁישׁ בְּהֵם קִמֵץ קֶטֶן (מִלְבַּד תִּיבַת כָּל)

[וּלְפַעֲמִים זֶה שִׁינוּי מִשְׁמַעוֹת אִם קוֹרְאִים בְּקִמֵץ-גְּדוּל, כְּגוֹן אִם קוֹרְאִים שְׁשִׁיָּה חֲדָשִׁים בַּמְּקוֹם חֲדָשִׁים]:

פֶּרֶק א: בְּאִמְרָם (הַאֲל"ף), יִפִּיָּה (יּו"ד רֵאשׁוֹנָה).
פֶּרֶק ב: מְרַדְכִי (וְכֵן בְּכֹלָם), הֶגְלָה, הֶגְלָתָה, יִכְנִיָּה (הַכ"ף), חֲדָשִׁים (הַחִי"ת), בְּאִמְנָה.
פֶּרֶק ג: כְּאִמְרָם.
פֶּרֶק ה: עֲשֵׂרוּ.
פֶּרֶק ח: וְתִקֵּם (הַקו"ף).
פֶּרֶק ט: וּשְׁמַעוּ.
פֶּרֶק י: תִּקְפוּ.

תִּיבוֹת בַּמִּגִּילָה שִׁישׁ בְּהֵם קָרִי וְכֹתִיב:

א, טז: מוֹמֵכֵן – קוֹרְאִים מִמוֹכֵן.
ג, ד: בְּאִמְרָם – קוֹרְאִים פְּאִמְרָם.
ד, ד: וְתִבּוֹאִינָה – קוֹרְאִים וְתִבּוֹאִנָּה.
ח, יא: לְהֵרַג וּלְאֵבֵד – קוֹרְאִים לְהֵרַג וּלְאֵבֵד וּלְהֵרַג וּלְאֵבֵד.
ח, יג: עֲתוּדִים – קוֹרְאִים עֲתִידִים.
ט, ב: לְפָנֵיהֶם – קוֹרְאִים וַאֲשֵׁי לֹא עִמַּד בְּפָנֵיהֶם וַאֲשֵׁי לֹא עִמַּד לְפָנֵיהֶם.
ט, יט: הַפְּרוּזִים – קוֹרְאִים הַפְּרָזִים.
ט, כז: [קִימוֹ] וְקִבֵּל – קוֹרְאִים וְקִבְלוּ.
י, א: אַחֲשֵׁרֶשׁ – קוֹרְאִים אַחֲשׁוּרוּשׁ.

פרשת תשא-פרה:

ל, כג: מֶרֶד-דְּרוֹר . . וְקִנְיָן-בְּשָׂם - בשניהם המ"ם בקמץ קטן (ובהברה ספרדית יש לקרוא: מֶר דרוֹר . . וְקִנְיָן).

ל, כט: קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים - הקו"ף במתג ובקמץ גדול ובהברה ספרדית: קֹדְשִׁים) וכן להלן בפסוק לו.

לא, יד: מַחְלֵיהָ מוֹת יוֹמָת - הלמ"ד בחטף-פתח.

לב, יא: וַיַּחַל מֹשֶׁה - היו"ד בשבא נח, ולא כמו שקוראין אותו ההמון בשבא-נע.

לג, ד: וְלֹא-שָׁתוּ אִישׁ עֵדָיו - "שתו" במלעיל [=ההטעמה על השי"ן] ויש ליזהר בזה, כי אם קוראים אותו במלרע הוא מלשון שתי'!

לג, ח: אִישׁ פָּתַח אָהָלוֹ - האל"ף בקמץ גדול והה"א בחטף-קמץ ובה"ס יש לקרוא אֶהוֹלוֹ.

לד, ה: וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה' - "ויקרא בשם" במרכא טפחא ופירושו שה' קרא בשם. ויש ליזהר בזה כי אם קוראים אותם בטפחא מרכא (כפי שרבים טועים) - יהפך הפירוש שמה קרא בשם ה' (ואף שרש"י מביא פי' התרגום כן - אינו ע"פ פיסוק הטעמים, כפשוט).

לד, ז: וַיִּירָאוּ מִגֹּשֶׁת אֱלֹהֵינוּ - הרי"ש בשבא-נע ויש בזה שינוי משמעות אם מניחים אותו כי אז הוא נהפך ללשון ראי'.

מפטיר - פ' פרה:

חקת יט, טז: בַּחֲלָל-חָרָב או בַּמָּת או-בְּעַצֵּם אָדָם או בַּקָּבֶר - כאן פירושו סתם מת וסתם חלל או עצם בעולם ולכן הניקוד בשבא.

משא"כ יט, יח: בְּעַצֵּם או בַּחֲלָל או בַּמָּת או בַּקָּבֶר - הם בבי"ת הידיעה היינו העצם והחלל שכבר דובר בהם ולכן נקודים בפתח/בסגול.

בהפטרה (פ' פרה):

לו, כג: בְּהַקְדָּשֵׁי בְכֶם לְעֵינֵיהֶם – בה"א, ולא לעיניכם בכ"ף כפי שהוא בכמה חומשים. וב'התקשרות' כתבו שבשבת פרה תשח"י אמר הרבי "לעיניכם" וגם "לעיניהם" (ע"פ יומנו של א' הת' – מקדש מלך ח"ד ע' תקג).

לו, כה: וּמִכָּל-גְּלוּלֵיכֶם – למ"ד ראשונה במתג והכ"ף בטפחא, ולא כמו שהדפיסו בספר-ההפטרות: למ"ד ראשונה במרכא והכ"ף בטפחא.

בהפטרה (פ' תשא):

מלכים א' יח, כו: וַיִּפְסְחוּ – בספר ההפטרות הדפיסו "ויפסחו" בקטן, וצ"ל כבתו"ת וב'דבר מלכות': בפשטא-קטן.

יח, כז: כִּי-שִׁיחַ – "כי-שיח" מחוברים במתג ובדרגא ודלא כספר-ההפטרות "כי" במנח לגרמי' ו"שיח" בדרגא.

פרשת ויק"פ-החודש:

פ' ויקהל:

לה, יא: אֶת-אֶהְלוֹ – האל"ף בקמץ גדול והה"א בחטף-קמץ ובה"ס: אֶהְלוֹ. וכן אֶהְלִיאֵב=אֶהְלִיאֵב, מְאָדְמִים=מְאָדְמִים.

לה, כב: חַח וְנָזִם – החי"ת בקמץ גדול ובה"ס יש לקרוא: חַח.

לה, כה: וְכָל-אִשָּׁה חֲכַמַת-לֵב – החי"ת ד"חכמת" בפתח, משא"כ להלן לה, לה: מְלֵא אֶתְּם חֲכַמַת-לֵב החי"ת בקמץ-קטן (גם בה"ס: חֲכַמַת). ויש בזה שינוי משמעות כפשוט.

לח, טז: מְשֹׁזֵר – המ"ם בקמץ-קטן כמובן ובה"ס: מְשֹׁזֵר.

פ' פקודי:

לט, יא: נִפְדָּ סְפִיר וַיְהִלֵם – היו"ד בקמץ לא בפתח.

לט, יג: תְּרִשִׁישׁ שְׁהֵם וַיִּשְׁפָּה – היו"ד בקמץ גדול והפ"א בצירי לא בסגול ובה"ס: וְ-י-ש-פָּה.

מ, יד: כְּתַנַּת – התי"ו בחטף-קמץ ובהברה ספרדית יש לקרוא כְּתַנַּת.

מ, ל: לְרַחֲצָה – הרי"ש בקמץ-קטן ובה"ס: לְרַחֲצָה. וכן וּבְקִרְבָּתָם.

בהפטרה (פ' החודש):

יחזקאל מה, יט: וְעַל-מְזוֹזֹת – בפשטא-קטן מחוברים במקף, ולא כבספר-ההפטרות ובדבר-מלכות ללא מקף.

מו, ט: הֵבֵא דֶרֶךְ שַׁעַר צָפוֹן – בספר-ההפטרות חיברו בטעות במקף בין "דרך" ל"שער".

תשובה לחידת וארא: ובמשארותיך (ז, כח).

ספר ויקרא

פרשת ויקרא:

ב, ג: קִדֵּשׁ קַדְשִׁים מֵאֲשֵׁי ה' – הקו"ף במתג ובקמץ גדול ובהברה ספרדית יש לקרוא קַדְשִׁים וכן להלן בפסוק י'.

ב, יא: אִשָּׁה לַה' – השי"ן בסגול, והכלל ב"אשה" הוא: כל שהתיבה שלאחריו מתחילה באות למ"ד הוא בסגול והשאר בצירי.

ד, יג: וְנָעַלְם – העי"ן בשבא-נח ויש לקרוא וְנָעַלְם.

ד, כ: וְעָשָׂה לְפָר – בזקף קטן בתורה-תמימה, ולא במנח רביעי!

ד, כד: וְשַׁחַט אֹתוֹ – בזקף קטן ולא במנח רביעי.

ה, ב: אוּ בְנִבְלֹת בְּהֶמָּה טְמֵאָה – "או" ביתיב "בנבלת" בפשטא (והוא מהמקומות הבודדים במקרא שיתיב קודם לפשטא) ולכן הבי"ת ראשונה ד"בנבלת" מודגשת.

ה.ו. נְקָבָה מִן-הַצֵּאֵן כְּשֶׁבָה – "מִן הַצֵּאֵן" בדרגא בתורה תמימה, ולא במרכא כברוב חומשים.

ה.כד. וְשָׁלַם אֶתְּךָ בְּרֵאשׁוֹ – בתורה תמימה נדפס בטעות*: וְשָׁלַם.

ה.כז. לְאַשְׁמָה בָּהּ – לאשמה במלרע [=ההטעמה על המ"ם] והה"א רפה. ומסיימין בטוב: לא-ל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי...

(* ולהעיר, שהרי"י שי' אופן אמר לי שאין זו טעות ושכן צריך לקרוא (וע"פ זכרונו כך קראו אצל הרבי, והסביר לי שוֹשְׁלָם גם יותר הגיוני כי וְשָׁלַם אין לו הבנה בדקדוק). ולע"ע לא מצאתי לו חבר, ובפרט שבהקלטת הר"מ ע"ה שוסטרמן שיש בידינו שומעים בבירור וְשָׁלַם. הערה לאחר זמן: סיפר לי הר' אבי שי' חדד פעיה"ק צפת, ששמע מר' א.פ. שי' שפעם אמר לו הר"מ שוסטרמן שבכלל 'תורה תמימה' מדוייק לבד מסוף פ' ויקרא שהדפיסו וְשָׁלַם.

בהפטרה:

מד, ג. כִּי אֶצֶק-מַיִם – הצדי"ק בקמץ קטן ובה"ס: אֶצֶק.

מד, טו-יז: וַיִּסְגְּדוּ-לָמוֹ . . וַיִּסְגְּדוּ-לוֹ – הגימ"ל בקמץ קטן ובה"ס: וַיִּסְגְּדוּ . . וַיִּסְגְּדוּ.

מד, כג: רָנוּ שָׁמַיִם – "רנו" במלרע (=ההטעמה על הנו"ן) והרי"ש בקמץ קטן ובה"ס: רָנוּ.

שם: הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת אֲרֶץ – ב"ספר ההפטרות" וב"דבר מלכות" הדפיסו תחתיות במלרע (=הטעם על היו"ד), אבל בתו"ת הוא במלעיל (=הטעם על התי"ו) ולע"ע לא מצאתי לו חבר.

פרשת צו:

ו.י. קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא – הקו"ף במתג ובקמץ גדול ובהברה ספרדית יש לקרוא קֹדְשִׁים כמדובר כמה פעמים.

ז, טז: וּמִמְחֶרֶת - בהברה ספרדית יש לקרוא וּמִמְחֶרֶת וי"א: וּמִמְחֶרֶת.

ז, לו: אֲשֶׁר צָוָה – "אשר" בתלישא-גדולה בתורה-תמימה לא בתלישא-קטנה כבכו"כ חומשים.

ח, יג: כִּתְּנָת – התי"ו בחטף-קמץ ובהברה ספרדית יש לקרוא כִּתְּנָת כמדובר בהתוועדות שלפני"ז.

בהפטרה:

ירמ' ז, כב: בְּיוֹם הוֹצִיאֵי אֹתָם – יש להקפיד לקרוא "הוציא" במלרע (= ההטעמה על האל"ף) כי במלעיל יש לה משמעות אחרת (לשון ציווי לנקבה).

הפטרות שבת-הגדול:

בשנים מקרא אומרים גם הפטרה דשבת הגדול ("וערבה") למרות שאין קוראים אותו בציבור רק כשחל בע"פ (ע"פ רשימות היומן ע' שצז) וכפי שהדפיסו בדבר-מלכות.

מלאכי ד, כא: בְּיוֹם אֲשֶׁר-אָנִי עֹשֶׂה – בספר הפטרות הדפיסו "אשר" במונח "אני" במונח (ללא מקף) וכן בדבר-מלכות שמו 2 מונחים (עם מקף!), וצ"ל במונח אחד (תחת "אני") ומחוברים במקף.

חג הפסח:

יום א' דחה"פ:

יב, כב: וְטַבְּלֹתֶם בְּדָם אֲשֶׁר-בַּסֶּף – הסמ"ך ד"בסף" בפתח בתורה תמימה ולא בקמץ כבריבוי חומשים ותיקונים.

יב, לא: קוּמוּ צֵאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי – "קומו" במהפך וי"א ביתיב – עיין מש"כ בפ' בא בארוכה בזה.

יב, לז: הַגְּבֵרִים לְבָד מִטֶּף – הבי"ת ד"לבד" בקמץ בתורה תמימה ולא בפתח כברוב החומשים.

יב, לט: וְלֹא יָכֵלוּ לְהִתְמַהֵמֶה – הה"א השני' בשבא-נח, והשלישית היא "ה"א-גנובה" (כמו החי"ת של תפוח) במפיק, ויש לקרוא לְהִתְ-מַהֵ-מֶ-אֱהִי! (כמו שקוראין אֶל-אֱהִי בהאזינו לב, יז).

בהפטרה:

יהושע ג, ז: כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי – בספר ההפטרות הדפיסו בטעות ה"א ד"הייתי" בחיריק.

ה, ז: אַתֶּם מִלְּיְהוֹשֻׁעַ – בספר ההפטרות השמיטו החולם באל"ף ד"אתם".

ה, יד: אֲנִי שָׂר-עֶבֶא-ה' – בספר ההפטרות השמיטו המקף בין "עבא" ל"ה".

ו, א: סִגְרַת וּמִסְגְּרַת – בספר ההפטרות השמיטו החולם בסמ"ך ד"סגרת".

לח"ל: בהפטרה דיום ב' דחה"פ:

מלכים-ב' כג, ד: וְאֵת-שְׁמַרְי הַסֵּף – בספר ההפטרות הדפיסו בטעות "ואת" בצירי.

קריאה דיום ג' דחומ"פ (בח"ל: ב' דחומ"פ):

משפטים כב, יט: זִבַּח לְאֱלֹהִים – "לֹאֵל קִים" בניקוד זה דוקא. הקורא לִאֱלֹהִים משנה משמעות וקרוב לחירוף ח"ו (ראה רש"י). יַחֲרֶם – היו"ד בקמץ-גדול ובה"ס: יַחֲרֶם.

כג, ג: וְדַל לֹא תִהְיֶה – ה"א ד"תהדר" בשבא-נח ונקרא: תִּהְיֶה-דַּל לא תִּהְיֶה.

ד' דחומ"פ (בח"ל: ג' דחומ"פ):

תשא לד, ה: וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה' – "ויקרא בשם" במרכא טפחא ופירושו שה' קרא בשם. ויש לזיהר בזה כי אם קוראים אותם בטפחא מרכא (כפי שרבים טועים) - יהפך הפירוש שמה קרא בשם ה' (ואף שרש"י מביא פי' התרגום כן - אינו ע"פ פיסוק הטעמים, כפשוט).

ה' דחומ"פ (בח"ל: ד' דחומ"פ):

בהעלתך ט, א: וַיְדַבֵּר ה' אֶל-מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר-סִינַי - "במדבר":
בי"ת ראשונה דגושה בתורה תמימה, דלא כמ"ש בסידורים (הישנים וגם
החדשים) וברוב החומשים בְּמִדְבַּר בבי"ת רפויה ויש חולקין שיש כאן טעות
בתו"ת (ראה בפ' בהעלתך).

קריאה דיום שש"פ:

**י, ו: וַיֹּאסֶר אֶת-רֶכְבּוֹ - האל"ף בשבא נח ולכן יש לקרוא וַיֹּא-
סֹר ולא וַיֹּאסֶר בחטף-סגול כפי שהוא במקץ מב, כד - "ויאסר אותו לעיניהם"
(בין אם יש בכך שינוי משמעות או לא).**

**י, י: וַיִּירָאוּ מְאֹד וַיִּצְעְקוּ - הרי"ש בשבא נע ויש בזה שינוי משמעות
אם מניחים אותו כי אז הוא נהפך ללשון ראי'.**

**י, לא: וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת ה' - הרי"ש בשבא נע ויש בזה שינוי
משמעות כנ"ל.**

ט, י: צַלְלוּ - למ"ד ראשונה בחטף פתח בתורה תמימה.

בהפטרה:

**כב, מד: וַתִּפְּלֹטְנִי מֵרִיבֵי עַמִּי - בספר ההפטרות הדפיסו
"ותפלטני" בקטן, וצ"ל בזקף-גדול כבתו"ת (הפ' האזינו) ולא בפשטא-קטן
כבסידורים.**

לח"ל: בהפטרה דאחש"פ:

**ישע' יא, טו: אֵת לְשׁוֹן יָם-מִצְרַיִם - בספר ההפטרות הדפיסו "ים"
בקמץ וצ"ל בפתח.**

פרשת שמיני:

**י, ג: הוּא אֲשֶׁר-דָּבַר - "הוא" בתלישא-גדולה בתורה תמימה ולא
בתלישא-קטנה כבשאר חומשים (ויש לתקן זאת גם בדבר-מלכות).**

הערת הרי"ח יעקובוביץ: הנכון הוא תלישא-קטנה! כפי שמופיע בכל החומשים
(המדוייקים והפחות מדוייקים). לא מצאתי חבר לתורה תמימה. כולל אלו שבדרך כלל
נוטים בשיטתם לתו"ת. והוא טעות דפוס גרידא. ואסור ל"תקן" זאת בדבר מלכות!

י.ו.: רְאִישֵׁיכֶם – בקמץ גדול (רְשִׁיכֶם בהברה ספרדית) ולא רושיכם כפי שאומר מר אהוד שי' ברק.

ש.ם: אֲשֶׁר שָׂרַף ה' – "אשר" בטפחא "שרף ה'" - מרכא סוף-פסוק, ולא "אשר" במרכא "שרף" בטפחא כפי שהוא בחומש קורן ועוד.

י.י.: וְלֹהֲבַדִּיל – הלמ"ד בחטף-פתח ונשמע כמו פתח.

י.י.ביז.: קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים – הקו"ף במתג ובקמץ גדול ובהברה ספרדית יש לקרוא קֹדְשִׁים כמדובר כמה פעמים.

י.י.ד.: כִּי-חֶקֶף – ה"כ"י מחובר ל"חקר" במקף בניגוד ל"כי חקר" שבפסוק הקודם ואינו במונח כבכו"כ חומשים ותיקונים.

י.י.ג.י.ד.: המילים "חקר", "וחק-בניר", "לחק" כולם בקמץ קטן (בה"ס נשמע כמו "חוק") וממילא גם הקו"ף בשבא-נח.

י.א.י.ג.: הַעֲזֹנִיָּה – הה"א בקמץ גדול והעי"ן בקמץ קטן (בה"ס: הַעֲזֹנִיָּה) וכן בפסוק כב הַסִּלְעִים הסמ"ך בקמץ קטן (בה"ס: הַסִּלְעִים) וממילא הלמ"ד בשבא-נח.

י.א.ל.ו.: אֶף מַעֲיִן – העי"ן בשבא-נח: מַע-יֵן ולא מַעֲיִן כלשון המדוברת.

י.א.ל.ז.: ברש"י ד"ה "זרע זרוע" (יא, לז) נדפס בכמה חומשים וכן בדבר-מלכות "כמו ויתנו לנו מן הזרעונים" וצ"ל מִן הַזְרַעִים (ללא נו"ן) כנדפס בתו"ת וכפי שאכן מופיע בפסוק (דניאל א, יב) וְרַק אֵז מוֹבְנִים דְּבַרֵי רִשְׁיָי (העיר לי המשפיע הר' משה מ. שי' ארנשטיין, פעיה"ק צפת).

בהפטרה:

י.י.ג.: וַיְהִי כִּי צָעְדוּ – "ויהי" ברביעי לא בזקף-גדול.

פרשת תזו"מ:

ההפטרה הנקראת בציבור: "וארבעה אנשים" (פ' מצורע)

תזריע:

יב, ד: בְּדַמֵי טְהָרָה . . יְמֵי טְהָרָה – בשניהם הטי"ת בקמץ גדול
וה"א ראשונה בחט"ף-קמץ ולכן בהברה ספרדית יש לקרוא: טְהוֹרָה . .
טְהוֹרָה.

יג, ד: וּשְׁעָרָה לֹא-הֶפְךָ לְבָן – יש לשים לב ש"ושערה" הזה הוא
ללא מפיק ה"א ולא כנדפס בסידורי תהלת ה' הישנים.

מצורע:

יד, ב: בְּיוֹם טְהָרְתוֹ – בה"ס יש לקרוא: טְהוֹרְתוֹ.

יד, ח: מְחוּץ לְאַהֲלוֹ – האל"ף בקמץ גדול והה"א בחט"ף-קמץ ובה"ס
יש לקרוא: לְאַהֲלוֹ.

יד, יט: וּכְפָר עַל-הַמַּטְהָר מְטַמְּאֶתוֹ – בתורה-תמימה "וכפר"
בזקף-גדול ולא במרכא (כפי שהוא בחת"מים הישנים).

יד, נב: וְחָטָא אֶת-הַבַּיִת – בתורה-תמימה "את-הבית" בקטן לא
ברביע.

טו, ט: וְכָל-הַמְרַבֵּב – הכ"ף בפתח ולא כבקורן בקמץ.

טו, כב: וְכָל-הַנִּגַּע – בתורה-תמימה אין את הפשטא על "וכל", רק קטן
על "הנגע".

טז, כו: אֲשֶׁר-תִּשְׁכַּב – בתורה-תמימה "אשר-תשכב" במקף ואין
פשטא על "אשר".

בהפטרה (מצורע):

מלכים ב' ז, יג: הַמּוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִשְׁאַרוּ-בָּהּ – בספר-
ההפטרות וכן בדבר-מלכות. השמיטו בטעות את המקף ו"נשארו" נשארה ללא
טעם.

פרשת אחו"ק:

ההפטרה הנקראת בציבור: "הלא כבני כושיים" (הפט' אחרי)

אחרי:

טז, י: יַעֲמַד-חַי - בה"ס יש לקרוא: יַעֲמַד כמו"כ בסיום הפרשה יח.

כג: קוראים לְטַמְאָה = לְטוֹמְאָה, שְׁכַבְתָּךְ = שְׁכַבְתָּךְ.

טז, כט: בְּעֵשׂוֹר לַחֲדָשׁ - יש להדגיש את הסגול של "בְּעֵשׂוֹר" שלא

יישמע "בְּעֵשׂוֹר" בשבא שאז יש בזה שינוי משמעות (עשור סתם ולא עשור הידוע).

יח, כה: וְאַפְקֹד עֲוֹנָה עָלֶיךָ - "ואפקד עונה" במרכא טפחא בתורה

תמימה ולא כמו שנדפס בכמה חומשים (כולל החת"תים הישנים) בטפחא מונח ובחת"תים החדשים (ארה"ב) במרכא מונח!

קדושים:

כ, ג: וְאַנִּי אֶתֵּן אֶת-פְּנֵי - בתו"ת ובעוד חומשים "ואני" בגרשיים

ולא כבכמה חומשים ותיקונים ברביעי.

כז, ד: הָעֵלִם יַעֲלִימוּ - בשניהם העי"ן בשבא-נח ויש לקרוא: הַע-לִם

יע-לימו ולא הָעֵלִם יַעֲלִימוּ כמדובר בפי העם. וסימנך: "העלם יעלימו את עיניהם" (=את העי"נין).

כז, יז: בַּת-אָבִיו אִו-בַּת-אָמוּ - בתו"ת "או-בת-אמו" מחוברין

במקף בתלישא גדולה, ולא כבכו"כ חומשים ותיקונים "או" במנח, "בת-אמו" בתלישא גדולה.

בהפטרה (אחרי):

עמוס ט, יד: עָרִים נְשֹׁמֹת וַיִּשָּׁבוּ - לקוראים בה"ס: יש להדגיש את

המ"ם-דגושה, אחרת זה יכול להשתמע נְשֹׁמֹת (רבים של נשמה).

בהפטרת קדושים (לשמו"ת בלבד):

יחזקאל כ, ג: וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם - בספר-ההפטרות הדפיסו בטעות

"אליהם" ברביע וצ"ל בקטן.

כא, א-יב: לא-יטמא . . לא-יקרחה . . לא ישרטו . . לא יפרע . . לא יצא – בכל אלו וכיוצא בהן צריך לעשות הפסק בין תיבת "לא" לתיבה שלאחרי', כדי שלא תבלע היו"ד (ויכול לשנות למשמעות "לא אצא").

כא, ה: לא-יקרחה קרחה – הקו"ף ד"קרחה" בקמץ קטן (בה"ס: קוֹרְחָה) וממילא הרי"ש בשבא-נח. ספרדי הקורא בקמץ גדול או אשכנזי הקורא הרי"ש בשבא-נע משנה את המילה לקרד!

כא, כב: לחם אלקיו מקדשי הקדשים – הקו"ף ד"קדשי" בקמץ-קטן וכן הקו"ף ד"הקדשים" בחטף-קמץ (בה"ס: מקודשי הקודשים) מפני ה"א הידיעה שלפניו, וכן בקדשים לא יאכל הקו"ף בחטף-קמץ (בה"ס: בקודשים) משא"כ "קדשים" לבד כמו **כד, ט:** כי קדש קדשים הוא לו – הקו"ף ד"קדשים" במתג ובקמץ גדול ובה"ס: קדשים, כמדובר כמה פעמים.

כב, כה: כי משחתם – המ"ם בלבד בקמץ קטן (בה"ס: מושחתם).

כג, יא: ממחרת השבת – מ"ם שני' בקמץ גדול (לרוב הדעות), והחיות בחטף-קמץ ובה"ס: ממחרת וכן **כג, לט:** באספכם=באוספכם וכן **כד, טז:** בנקבו=בנוקבו.

כד, י-יא: ישראל לית . . הישראלי . . הישראלי לית – יש לשים לב לקראם בשני שבאין, ולא כמקובל בשפת הרחוב הישראלי לומר: ישראל לי.

כד, יב: ויניחהו במשמר – היו"ד בפתח ולא ויניחהו בשבא ויתכן מאוד שיש בזה שינוי משמעות (ע"ד מש"כ אדה"ז בריש הל' תפילין בנ"מ אם אומרים בברכה "להניח" בקמץ או בפתח, ודו"ק).

בהפטרה:

יחזקאל מד, יז: בשרתם – השי"ן בקמץ גדול ובה"ס: ב-ש-רה-

פרשת בהו"ב:

ההפטרה הנקראת בציבור: "ה' עזי ומעזי" (הפט' בחוקתי)

בהר:

כה, כג: וְהָאָרֶץ לֹא תִמְכַּר לְצַמִּית – הלמ"ד ד"לצמיתות" בחיריק והצדי"ק בשבא-נח.

כה, ל: אֲשֶׁר-לֹא חָמָה לְצַמִּית – כאן הלמ"ד ד"לצמיתות" בפתח והצדי"ק בשבא-נע (מפני דגשו).

כה, לז: אֶת-כֶּסֶףךָ – הקדמא על הכ"ף בתורה תמימה ולא על האל"ף.

כה, נ: מִשְׁנַת הַמְכָרוֹ לֹא – השי"ן בשבא-נע, אחרת יש לזה משמעות של משנה. והמ"ם ד"המכרו" בקמץ-גדול ובה"ס: הַמְ-כָה-רוֹ.

בהפטרת בהר (לשמו"ת):

ירמי' לב, ז: וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ – יש לשים לב לקרוא יְרֵמְיָהוּ בשני שבאין ולא יְרֵמְיָהוּ במ"ם חרוקה, כמדובר כמ"פ.

לב, ח: קָנָה לְךָ אֶת-שָׂדֵי אֲשֶׁר בְּעֵנְתוֹת – כאן יש לקרוא הבי"ת ד"בענתות" בקמץ (משא"כ בשאר ההפטרה בפתח) ודלא כמ"ש בספר ההפטרות בפתח.

בחוקותי:

כו, לד-לה: כָּל יְמֵי הַשָּׂמָה . . כָּל-יְמֵי הַשָּׂמָה – "השמה": ה"א ראשונה בקמץ קטן (בה"ס: הוֹשָׁמָה. וסימנך: אוסמה ימ"ש שגרם שממה ואבדון בעולם).

כו, לו: וְהִנְשֹׂאֲרִים בְּכֶם – "בכם" ברביעי לא בקטן. וְנָסוּ – במלרע (= ההטעמה על הסמ"ך) דלא כבמקצת תיקונים.

כז, מד: וְאֶף-גַּם-זֹאת – ב"דבר-מלכות" השמיטו את המקף שבין "ואף" ל"גם-זאת" ונמשכו בזה אחר קורן שגורס "ואף" במונח (וגם השמיטו המונח), אבל בתו"ת שלשתן מחוברין.

כז, י: לֹא יַחֲלִיפוּנוּ – "יַחֲלִיפוּנוּ" ברביעי לא בקטן, ודלא כ"דבר מלכות".

כז, טו: וְאִם-הַמִּקְדִּישׁ – הקדמא על הה"א בתורה תמימה ולא על האל"ף ד"ואם".

בהפטרה:

ירמ' יז, ז: וְהָיָה ה' מְבַטְחוֹ – בספר ההפטרות נדפס מְבַטְחוֹ בפתח. והנה בתורה תמימה נדפס מְבַטְחוֹ בקמץ וכן העתיקו בדבר מלכות (וכן בתיקון ליל שבועות הוצ' היכל מנחם עמ' קטו), אבל הראני הרי"ל הלוי שי' פופאק מכתבו של הרבי מכ"ד מ"ח תש"כ (נד' באג"ק חי"ט עמ' ס') וזל"ק:

בכלל נוסח הפסוקים בתפלה הוא, כמובן ככתוב בתני"ך, אלא לפעמים ישנם כמה נוסחאות או שטעות הדפוס הוא בתני"ך, ומזה הוא השינוי בסידור, ובכתוב בירמ' יז, ז, מבטחו צ"ל הטיי"ת בפתח, כנדפס ברוב התני"ך [אף שבאיזה מהם מובא בקמץ, ולכן יש סידורים בנוסחא בקמץ].

ולכן יש לקרוא מְבַטְחוֹ בפתח, כמובן.

יז, יא: קָרָא דָּגֶר וְלֹא יִלָּד – בספר ההפטרות כתבו דָּגֶר כפי שהוא במקצת חומשים, וצ"ל בקמץ כבתורה תמימה וכפי שהדפיסו ב"דבר מלכות", והוא בדוגמת "וְלֹא יִלָּד" שבסיפא.

יז, יג: כִּי עֲזָבוּ – בכמה חומשים "כי עזבו" בדרגא תביר, אבל בתו"ת הוא במרכא תביר.

ספר במדבר

פרשת במדבר:

א, ו: שֶׁל־מִיָּאֵל בֶּן-עֲזַרְיָה – שימו לב למתגים על הלמ"ד והרי"ש.

א, י: גַּמְלֵיָאֵל בֶּן-פְּדָה-עֶזֶר – הה"א נחה ויש לקרוא פְּדָעֶזֶר.

א, יז: אֲשֶׁר נִקְבוּ – הקו"ף בשבא-נע, שאז משמעותו לשון עבר ולא בשבא-נח, שאז משתנה ללשון ציווי (=תִּנְקְבוּ!).

א, מז/ב, לג: הַתְּפַקְדוּ – הה"א בקמץ-קטן והפ"א בקמץ-גדול, וממילא התי"ו בשבא-נח והקו"ף בשבא-נע. בהברה ספרדית: הוּת-פִּי-קָה-דוּ.

א, נג: וְהַלּוּיִם יַחֲנוּ סָבִיב לְמִשְׁכַּן הָעֵדוּת – "והלויים" ברוב חומשים בגרשיים, אבל בתו"ת הוא ברביעי.

ב, יד: אֶלְיָסָף בֶּן רְעוּיָאל – שימו לב! רעואל ולא דעואל (משא"כ לעיל א, יד ובכ"מ).

ד, ד: בְּאֶהָל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים – הקו"ף בחטף-קמץ (בה"ס: הַקְּדוֹשִׁים) בגלל ה"א הידיעה שלפניו וכן לקמן פסוק יט: "בגשתם את קדש הקדשים" יש לקרוא בה"ס "הקודשים". משא"כ בפרשיות אחרות כשכתוב קדש קְדָשִׁים – הקו"ף במתג ובקמץ גדול ובה"ס: קְדָשִׁים. כמדובר כמ"פ.

ד, ט ועוד: אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּ – בכמה חומשים: יִשְׁרְתוּ, אבל בתו"ת הוא בשבא-נע.

ד, יט: עַל-עֲבֹדָתוֹ וְאֶל-מִשְׁאֹ – שימו לב! ואל משאו ולא ועל משאו (כדלקמן נשא ד, מט: "על-עבודתו ועל משאו").

בהפטרה:

ב, א: בְּנֵי קַל-חֵי – בספר-ההפטרות הדפיסו "קל" במתג ונפרד מ"חי", וצ"ל "קל-חי" מחוברים במקף וכמו שהדפיסו ב"דבר-מלכות".

ב, ג: וְלֹאֲחֹתֵיכֶם רַחֲמָה – בספר-ההפטרות הדפיסו "ולאחותיכם" במלעיל (הטעם על התי"ו) וצ"ל במלרע (הטעם על הכ"ף) וכמו שהדפיסו ב"דבר-מלכות".

ב, ח: הַנְּגִי-שֶׁךְ אֶת-דְּרֹכֶךָ – בספר-ההפטרות ובדבר-מלכות הדפיסו דְּרֹכֶךָ והוא טעות דמוכה, כפשוט.

ב, יז: וְכִיֹּם עֲלוֹתָהּ מֵאֶרֶץ-מִצְרַיִם – בספר-ההפטרות ובדבר-מלכות הדפיסו "וכיום" בטפחא, "עלותה" במרכא וצ"ל כבתורה תמימה "וכיום עלותה" במרכא טפחא.

ב, יח: וְלֹא-תִקְרָאִי-לִי עוֹד בְּעַלְי – בתורה-תמימה: "ולא-

תקראי-לי" בתביר וכן העתיקו ב"דבר-מלכות". בכל שאר החומשים ישנם 2 גרסאות, או: "ולא-תקראי" במרכא, "לי" בתביר, או: "ולא-תקראי-לי" במרכא וכמו שהדפיסו בספר-ההפטרות. ולולא דמיסתפינא הייתי אומר שגם בתורה-תמימה התכוונו לכתבו במרכא, כי לא נראה כ"כ התביר הזה כאן עם טפחא לאחריו (ללא מרכא לפניו).
ואבקש מהקוראים המומחים להביע דעתם ולהכריע בזה.

חגה"ש:

"כ"ק אדמו"ר זי"ע נהג לומר "אקדמות" בפני-עצמו לפני התחלת קרה"ת, ובהמשך בין גברא לגברא." (אוצר מנהגי חב"ד ע' שג)

בהפטרה:

יחזקאל א, ט: חֲבֵרֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻזָּתָה – בס' ההפטרות "חברת" במרכא-תביר, וצ"ל בתביר לבד (בתוספת מתג על החי"ת) כבסידורים.

א, יא: שְׁתֵּים חֲבֵרֹת אִישׁ – בס' ההפטרות "שתים" ביתיב ופשטא, והוא טעות דמוכח וצ"ל בפשטא לבד (ואמנם י"ג ביתיב לבד, אבל בסידורים שלנו הוא בפשטא).

להאומרים יזכור יש להעיר מדברי הרבי (אחש"פ תשכ"ו): "וכידוע מנהג החסידים להזכיר גם את כ"ק מו"ח אדמו"ר (וכן את רבותינו נשיאינו שלפניו, בנוגע לאלו שהכירו אותם), שזהו ענין שפעולתו היא עבור האומר" (התקשרות).

הערות בקרה"ת פ' נשא, על קצה המזלג:

ע"פ תורה תמימה מתחילין לשני "בני מררי" (ד, כט) ולשביעי "זאת חנכת המזבח" (ז, פד) וכמו שהדפיסו בדבר מלכות.

ה, ז: לְאִשֶּׁר אֲשֶׁם לוֹ – "לאשר אשם" בטפחא מרכא בתורה תמימה ולא כמו שהדפיסו ב"דבר מלכות" במרכא טפחא (וב"דבר מלכות" בסופו הדפיסו נכון) וחבל שהם חוזרים כל שנה על טעותם למרות ששולחים להם תיקונים.

ה, כז: וְהִשְׁקָה אֶת-הַמַּיִם – שימו לב למפיק ה"א ופירושו "וישקה אותה", כשמופיע ללא מפיק (כגון לעיל בפסוק כד "והשקה את האשה") פירושו

"וישקה" סתם. אותו הדבר הוא גם בריש מס' סוטה "וּמְשָׁקָה ע"פ עד אחד" ודלא כמ"ש בתיקון ליל שבועות (כל הדפוסים שראיתי) וּמְשָׁקָה.

ה, כח: וּנְזַרְעָה זָרַע – הרי"ש בחטף-קמץ ע"פ תורה תמימה ונשמע כמו קמץ. ולפלא שאשתמיטתי ב"דבר-מלכות" (ובדבר מלכות בסופו 'נזכרו' מזה והדפיסו נכונה).

ו, ג: חֲמִיץ יַיִן – "חמץ" בתו"ת בדרגא דלא כבשאר ספרים במרכא.

בהפטרה:

יג, ב, כה: מְצַרְעָה . . בֵּין צָרְעָה – הצדי"ק בקמץ-קטן והעי"ן בקמץ-גדול ובה"ס: צוֹרְעָה.

יג, יב: מַה-יְהִי מְשַׁפֵּט הַנֶּעַר וּמַעֲשֵׂהוּ – "מה-יהי" בתביר בתורה תמימה וכן העתיקו ב"דבר-מלכות". בספר הפטרות כתבו "מה-יהי" במרכא, "משפט-הנער" בטפחא.

יג, יח: וְהוּא-פְּלֵאִי – "פלאי" בפ"א דגושה בתורה תמימה וכן העתיקו ב"דבר-מלכות" (רק ששכחו את המקף בין "והוא" ל"פלאי"). בספר הפטרות כתבו פְּלֵי בפ"א רפוי' ולכאו' ע"פ דקדוק זה יותר מתאים ואבקש מהקוראים להביע דעתם בזה.

מתולדות השבת:

בש"פ נשא, ט' סיון שנת תש"נ, כבקיעות שנה זו, היתה התוועדות מיוחדת במינה (שגם זכיתי להשתתף בה בתור נער), הרבי הסביר שעכשיו בשבת שאחרי מ"ת זה ענין של "שמחת תורה". בהמשך נעמד הרבי לפתע מלא קומתו ועודד את השירה בשמחה רבה ועצומה. לאחר צאת הרבי מביהכ"ס ערכו החסידים מעין "הקפות" עם הלקו"ש החדש שיצא אז לאור – חלק כ"ט. יש לציין שכמה ימים קודם לכן - בחגה"ש תש"נ - חשף צה"ל חוליית טרור שזממה לבצע "מגה פיגוע" בחופי ת"א, שעלי' התריע הרבי ארבעים יום לפני"ז בשיחת כ"ז ניסן ובאמצעות "קול-קורא" מפורט לציבור איך להוסיף בתורה, תפילה וצדקה.

בשנה שלאח"ז, שבת פ' נשא, י"ב סיון תנש"א, ירד הרבי לפנות ערב להתוועדות פתאומית בתור המשך לחגה"ש (זכיתי להיות אחד מהמאה איש שנכחו במקום). הרבי נטל ידיו הק' לסעודה, ציוה לנגן 'בני היכלא' והמשיך בשיחות קודש כולל סדר-ניגונים של יו"ט, ולסיום ברך על הכוס ואף חילק "כוס-של-ברכה" לכאו"א. אירוע זה בולט בין ה"גילויים" שהרבי העניק לחסידים בשנה האחרונה שלפני כ"ז אד"ר.

ט, א: וַיְדַבֵּר ה' אֶל-מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר-סִינַי - "במדבר": בי"ת ראשונה דגושה בתורה תמימה, דלא כמ"ש בסידורים (בקרה"ת ד' דחומ"פ) בְּמִדְבַּר וכן העתיקו בטעות ב"דבר-מלכות" השבוע.

תגובתו של הר' החפץ בע"ש: על פי הכלל הדקדוקי: בג"ד כפ"ת בראש המילה דגוש בר מאחרי אהו"י בטעם מחבר. משמעו כי האות ב' הראשונה של מילת "במדבר" תהיה דגושה, ורפה רק אם באה לפנייה אות א או ה או ו או י, זאת בתנאי שהמילה הקודמת מוטעמת בטעם מחבר. לכן במקרה זה, נראה שיש טעות בחומש תורה תמימה (ובמשך הזמן מצאתי עוד כמה!), ודלא כמו שכתבת. ואתך הסליחה.

תגובתו של הר' יעקובוביץ: ט, א בְּמִדְבַּר: בי"ת-ראשונה דגושה מדין אתי-מרחיק/אותיות-צביות (תנו"ת. במ"מ, רמ"ב, או"ת, מ"ש, מה"ק, סלת, ידידי, קורן, ת"יה היא רפה).

זאת לא טעות!!! וראה (לדוגמא) תנו"ת לג, לו.

י, כה: מֵאִסֵּף לְכָל-הַמַּחֲנֵת לְעֲבֹאתָם וְעַל-עֲבֹאוֹ - ב"דבר מלכות" השמיטו פה את הפשטא מ"ועל-עבאו" וכתבוהו בקטן לבד, וצ"ל בפשטא-קטן כמו כולם.

י, לה: בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ - הקוראים בהברה ספרדית: שימו לב להגות "הארן" כתיקונו, שלא ישמע "אהרן" וכן להיפך.

יא, א: וַיְהִי הָעָם כְּמַתְאֲנִים - מנמיכים מעט את הקול מכאן ועד לסוף פסוק ו' ומתחילין בקול: "והמן כזרע-גד הוא" (התקשרות).

הערה: ואף שבקצוה"ש סי' פ"ד (בבדה"ש ס"ק כב בסופו) כתב "ולא נהגו אצלנו בזה" - הנה ידוע שאא"ז כתב ספרו לפני שבאו מנהגי חב"ד בדפוס, ולכן כו"כ מנהגים בבדה"ש שם הם כמנהג ירושלים וכיו"ב ולא כמנהג חב"ד כיום (כגון מש"כ שם שהעולה לתורה אינו אומר "חזק", ושמפסיקין באמצע המסעות במנחת שבת וב' וה' דמסעי וכו' ועוד חזון למועד לערוך טבלא מכל אלו). ולכן לכאורה גם בדברים שאין מפורשין בס' המנהגים אין לנו אלא מנהג בית חיינו, שהיא משנה אחרונה.

יא, ד: וְהָאִסְפָּסֶף - האל"ף נחה ויש לקרוא וְהָ-סַפ-סֵף.

יא, ח: שְׁטוֹ הָעָם וְלִקְטוּ - בתו"ת "שטו" במלרע (= ההטעמה על הטי"ת. בה"ס נשמע כמו "שתו") וכן קרא הר"מ שוסטרמן ז"ל, והוא כמו עשו, ובני ישראל פרו וכיו"ב (ודלא כמ"ש ב"דבר-מלכות").

הערותו של הר' יעקובוביץ: אין הנידון דומה לראי כלל וכלל. עשו, שתו, פרו הם מגזרת נחי ל"יה (השורש הוא עשה, שתה, פרה), שדינם מלרע. ואילו שטו הוא מגזרת נחי ע"ו כמו סרו, נסו, שמו (השורש הוא שוט, סור, נוס, שים), שדינם מלעיל.

תגובתו של הר' החפץ בע"ש: אודות "שטו": כרגיל במחזורינו יש בזה שתי דעות (כאן א"א לומר לפחות . . .). האחת שנהגה מלעיל והשניה - מלרע. ולכל אחת מהדעות יש ברי סמכא הסומכים יתדותיהם במקורות רבים ומגוונים וגם מוכחים (מלשון הוכחה). אשר המסקנה שלי בענין היא כמארז"ל דעביד כמר עביד ודעביד כמר עביד, ואי אפשר להזניח את מי שנהג כך או אחרת.

יא, יח: וְאֵל-הָעַם תֹּאמַר – בְּקִדְמָא וּאֲזַלָּא בְּתוֹ"ת, לֹא בִּמְנַח רְבִיעִי
כִּבְכוּ"כ חוֹמְשִׁים (כּוֹלֵל הַחַת"תִּים הַיְשָׁנִים).

שם: וְנָתַן ה' לָכֶם – בְּתוֹ"ת הַמְּלָה ה' בְּטַעַם דְּרָגָא, וְלֹא בִּמְרַכָּא כִּבְכֻמָּה
חוֹמְשִׁים וְתִיקוּנִים.

יא, כד: וַיֵּצֵא מִשָּׁה – בִּמְנַח רְבִיעִי בְּתוֹ"ת, לֹא בְּזַקְףָּ קֶטָן.

בהפטרה:

ב, יד: רָנִי וְשִׂמְחִי – הֲרִי"ש בְּקִמְץ קֶטָן וּבִהְבֵּרָה סְפָרְדִית יֵשׁ לְקִרְוֹא
רֹנְנִי (לְשׁוֹן צִוּוּי).

ג, ב: הֲלוֹא זֶה – "זֶה" בִּמְרַכָּא-כְּפוּלָה וְהִיא הַהִפְטָרָה הַיְחִידָה שְׂמוּפִיעַ
בֶּה טַעַם זֶה (וְנִקְרָאת גַּם בְּשַׁבַּת-חֲנוּכָה). וַיִּ"א שֶׁהֲרִבִי קָרָא אוֹתָהּ כְּמוֹ מְרַכָּא
רְגִילָה.
מְקוּר: כִּךְ מַעִיד הַר' יַעֲקֹב שִׁי' קֶטָן, כִּפְר חֲב"ד, שֶׁשָּׁמַע מִפִּי קִדְשׁוֹ.

ג, ז: וְנָתַתִּי לָךְ מִהַלְבֵּים – הֲה"א בְּשַׁבָּא-נַח וְהִלְמ"ד בְּשַׁבָּא-נַע וַיֵּשׁ
לְקִרְוֹא מֵהַ-לָּה-כֵּים (שֶׁלֹּא כ-מִהַלְבֵּים פּוֹלִיטִיִּים ח"ו).

ד, א: אֲשֶׁר-יַעֲזֹר מִשְׁנַתּוֹ – הַשִּׁי"ן דְּגוֹשָׁה וּבְשַׁבָּא-נַע, אַחֲרַת זֶה
יִהְיֶה ל"מִשְׁנַתּוֹ" מִלְשׁוֹן מִשְׁנָה.

פרשת שלח:

יג, יד: לְמַטֵּה נִפְתָּלִי נַחֲבִי בֶן-וּפְסִי – הוּא"ו שֶׁל וּפְסִי בְּקִמְץ-קֶטָן,
וּבִהְבֵּרָה סְפָרְדִית: וּפְסִי (מִנַּחַת שִׁי).

יד, ט: אֵל-תִּירָאוּ אֶת-עַם הָאָרֶץ – הֲרִי"ש ד"תִּירָאוּ" בְּשַׁבָּא נַע
וַיֵּשׁ בְּזֶה שִׁינוּי מִשְׁמַעוֹת אִם מִנִּיחִים אוֹתוֹ כִּי אִזּוֹ הוּא נִהְפֵךְ לְשׁוֹן רֵאִי' כְּמוֹ לִהְיוֹן
(יד, כג): "אִם יִרְאוּ אֶת הָאָרֶץ" שְׁצִרִיךְ לְקִרְוֹא הֲרִי"ש בְּשַׁבָּא-נַח.

יד, יד: וּבְעַמּוּד אֵשׁ לֵילָה – "וּבְעַמּוּד אֵשׁ" בִּמְרַכָּא טַפְחָא, בְּנִיגוּד
ל"וּמְרָאָה-אֵשׁ לֵילָה" בִּפ' בִּהְעֵלְתָךְ (ט, טז) שֶׁהֵם מְחוּבְרִים בְּמִקְרָא וּבְטַפְחָא לְבַד.

יד, לח: ויהושע בן-נון – זהירות! כאן זה לא ברביעי כ"ויהושע בן נון" שלפני שלישי (יד, ו). אגב, במילה "ויהושע" אין הוגים את היו"ד אלא: וְהוֹשִׁיעַ כְּמוֹ לַיהוּדָה וְכִמוֹ שְׂאוֹמְרִים בְּתַפְלָה וְלִירוּשָׁלַיִם שֶׁאִין הוּגִים הַיּוֹ"ד הַרְאִשׁוֹנָה (ודוקא היו"ד האחרונה שלא מופיעה בתנ"ך כן הוגים) ורבים טועים בזה.

יד, מד: ויעפילו – העי"ן בשבא-נח ואינו ויעפילו (כלשון המדוברת מעפילים) וגם אין לקרוא ויפילו כי הם לא הפילו אף אחד (רק את עצמם), כ"א יש לקרוא ויעפילו והיא מעבודות קשות שבמקדש (לדידן שאין מבדילין בין א' לע').

טו, כח: בחטאה בשגגה – "בחטאה" ללא מפיק-ה"א ע"פ המסורה.

טו, לא: עוֹנָה בָּהּ – "עונה" ללא מפיק ה"א ע"פ המסורה ונקראת במלרע [=ההטעמה על הנו"ן].

טו, לט: ולא-תתורו – באזלא-גרש ולא בקדמא ואזלא כבכו"כ חומשים ותיקונים ישנים ואף תיקונים חדשים כמו 'סימנים' (וגם באיזה תיקוני ליל שבועות נכשלו בזה).

בהפטרה:

יהושע ב, א: שְׁנַיִם אַנְשִׁים מְרַגְלִים חָרַשׁ לֵאמֹר – "שנים" בקדמא, כמ"ש בדבר-מלכות, ולא כבספר-ההפטרות שחיברו "שנים-אנשים" במהפך.

שם: וילכו ויבאו בית-אשה – בספר-ההפטרות הדפיסו "וילכו" בקדמא-ואזלא וצ"ל בפזר כבדבר-מלכות.

ב, יט: מדלתי ביתך החוצה – בספר-ההפטרות הדפיסו "ביתך" בדרגא וצ"ל במרכא כבדבר-מלכות.

פרשת קרח:

טז, ג: ומדוע תתנשא – השי"ן דגושה ובשבא-נע ויש להיזהר בזה, כי אחרת זה יישמע תתנסו.

טז, ז: וּתְנוּ בְּהֵן אֵשׁ – בתורה תמימה "ותנו" במונח "בהן" במונח בלי חיבור, משא"כ בכמה חומשים ותיקונים "ותנו-בהן" מחוברים. ב'דבר מלכות' תפסו את שני השיטות ביחד ושמו הן 2 מונחים והן מקף...

טז, ח: בְּקָר וַיִּדַע ה' – אלו הקוראים לפעמים חולם כמו צירי (מטעם התקשרות וכיו"ב) – כאן יקפידו לקרוא היו"ד בחולם, אחרת משתנה משמעותו ל-וַיִּדַע בצירי ודו"ק. (העירני יידי השליח הר' מ"מ שי' בוטמן).

טז, ט, יג: הַמַּעַט . . הַמַּעַט – הה"א במתג וממילא המ"ם בשבא-נע. לְשָׂרְתָם – השי"ן בקמץ-גדול והרי"ש בשבא-נע ובה"ס: לְ-שְׂרָה-תָם.

יז, כג: וַיֵּצֵא פָּרַח וַיֵּצֵן צֵיץ – תיבות ויצא, ויצץ ב"תרי-טעמי": "ויצא" במהפך-מרכא, "ויצץ" בזקף-מרכא (ראה תורה-תמימה ועוד). ולפלא שאשתמיטתי בדבר-מלכות. אגב, גם בפסוק זה כדאי להגות את "ויוצא" בחולם בַּרור, שלא יצא וַיֵּצֵא.

יח, ו ועוד: הַלְוִיִּם – יש להיזהר לומר "הלויים" עם יו"ד ולא כפי שאומרים בשגרת הלשון הַלְוִיָּאִים. במיוחד זה נפוץ בקריאה בהברה ספרדית.

יח, ט: זֶה יְהִיָּה לָךְ מִקֹּדֶשׁ הַקְּדָשִׁים – הקו"ף בחטף-קמץ (בה"ס: הַקּוֹדֶשִׁים) בגלל ה"א הידיעה שלפניו. משא"כ בסוף הפסוק קֹדֶשׁ קְדָשִׁים לָךְ הוּא וּלְבָנֶיךָ הקו"ף במתג ובקמץ גדול ובה"ס: קְדָשִׁים וכן בשאר פסוקים ובכל התורה כולה: "קדשים" בקמץ גדול, "הקדשים" בחטף-קמץ.

בהפטרה

שמואל א' יב, ב: וְעָתָה הִנֵּה-הַמֶּלֶךְ – "הנה-המלך" במנח, דלא כבספר ההפטרות "הנה" במרכא, "המלך" במנח.

פרשת חקת:

כ, יג: אֲשֶׁר-רָבוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל – "רבו" במלרע (=ההטעמה על הבי"ת) ולא כלשון המדוברת במלעיל.

כ, כט: נְעַבְרָה-נָא – העי"ן בשבא נח והבי"ת בשבא נע, וקוראים אותו נע-בָה-רָה ולא נְעַבְרָה.

כ, כט: וַיִּרְאוּ כָל-הָעֵדָה כִּי גֹעַ אֶהְרֹץ – הרי"ש ד"ויראו" בשבא נח והוא מלשון ראי' ויש בזה שינוי משמעות אם מניעים אותו כי אז הוא נהפך ללשון יראה (ראה רש"י).

כא, ד: לְסַבֵּב אֶת-אֶרֶץ אֲדוּם – "לסבב" בשני בי"תין רפות ע"פ המסורה.

כא, לב: וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לְרַגְלֵי אֶת-יַעֲזָר – העי"ן בשבא-נח וקוראים אותו יע-זר.

[חידה: איפה כתוב בפרשה "הוא והיא"? ראה בסוף החומש]

פרשת בלק:

כג, ג: וּדְבַר מַה-יִרְאֵנִי – בלשונונו מקובל לומר 'דבר-מה', אך בתורה כאן זה שונה, ו'דבר' הוא בנפרד מה'מה יראני' שבמקף. וכעין זה בתחילת הפרשה 'כי רב-הוא', ולא 'כי רב, הוא'.

כג, ז: וּלְכָה זַעֲמָה יִשְׂרָאֵל – יש להקפיד כאן על קריאה נכונה. כלומר, לא: לכה זעמה, ישראל! אלא: לכה, (בלעם ו)זעמה ישראל.

כג, יג: וְקִבְּנוּ-לִי מִשָּׁם – הקו"ף בקמץ-קטן ובה"ס: וְקִבְּנוּ.

כג, כה: גַּם-קִבְּ לֹא תִקְבְּנוּ – הקו"ף ד"תקבנו" בחטף-קמץ ובה"ס: לֹא תִקְבְּנוּ.

כג, טו-טז: אֶקְרָה . . וַיִּקְרַ – הקו"ף בקמץ-גדול ובה"ס: אֶקְרָה . . וַיִּקְרַ. "ויקר" במלרע [=הההדגשה על הקו"ף].

כג, יח: קוּם בְּלֶק וּשְׁמַע – בתורה-תמימה השי"ן בחטף פתח ונשמע כמו פתח.

כד, ו: פְּאֵה־לַיִם נִטַּע ה' – "אהלים" פירושו בְּשָׁמִים (ולא רבים של אוהל. ראה רש"י), ולכן האל"ף בחטף-פתח והה"א בקמץ-גדול ובה"ס: פְּאֵה־לַיִם.

כד, ז: יִזַּל-מַיִם מִדְּלִיּוֹ – הדל"ת בקמץ גדול! ו(ממילא) הלמ"ד בשבא-נע ובה"ס יש לקרוא: מִדְּ-לֵה-יּוֹ.

כו, ח: וַיָּבֵא אַחֲרַיִם-יִשְׂרָאֵל – "ויבא" בתלישא קטנה בתו"ת ולא בתלישא גדולה כבדבר-מלכות וכן בכמה חומשים ותיקונים.

בהפטרה:

מִיכָה ו, ה: זָכַר-נָא – הכ"ף בקמץ-קטן ובה"ס: זָכֹר-נָא.

שם: לְמַעַן יִדְעַת צְדָקוֹת ה' – זהירות! בספר הפטרות דחפו פה זקף-גדול בתיבת "למען" (ע"פ חומשים מסויימים) אבל בתו"ת הוא במרכא.

ו, ח: וְאַהֲבַת חֶסֶד – "ואהבת" במלעיל (=ההטעמה על האל"ף).

י"ז תמוז יהפך לשמחה:

תשא לד, ה: וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה' – "ויקרא בשם" במרכא טפחא ופירושו שה' קרא בשם. ויש ליזהר בזה כי אם קוראים אותם בטפחא מרכא (כפי שרבים טועים) - יהפך הפירוש שמה קרא בשם ה' (ואף שרש"י מביא פי' התרגום כן – אינו ע"פ פיסוק הטעמים, כפשוט).

העולה לתורה לשלישי מתחיל בקריאת "ה' ה'" עם הציבור ומאריך באמירתו ומסיימו עם הבעל קורא (מנהג הרבי – הובא ב'התקשרות'). ובפשטות כן הוא גם בנוגע לקריאת "וסלחת לעונינו" ועד"ז בפסוק "שוב מחרון" בעלי' ראשונה.

פרשת פינחס:

כה, ית: הַמִּכָּה בְּיוֹם-הַמִּגְפָּה – ע"פ תורה-תמימה "המכה" בתביר, "ביום-המגפה" בטפחא ו"על-דבר-פעור" סוף פסוק. וכן תקנו בסידור ת"ה החדש - לתשומת לב המשתמש בסידור הישן.

כז, סד: וּבֹאֵלָהּ לֹא-הָיָה אִישׁ – "הי" במלעיל [=ההטעמה על הה"א].

כז, א ואילך: צִלְפַּחַד – הלמ"ד בקמץ-קטן ובה"ס: צִלְפַּחַד.

כז, ג: וּבָנִים לֹא-הָיוּ לוֹ – "היו" במלעיל [=ההטעמה על הה"א].

בהפטרה (כשחל בביהמ"צ):

ירמיהו א, א: דְבַר־יְרֵמְיָהוּ – שימו לב! המ"ם בשבא נע ולא בחיריק כפי שה"עולם" אומר, וכן בפסוק י"א ובכל "ירמיהו" שבמקרא.

א, ה: בְּטָרַם אֶצְרָךְ בְּבֶטֶן – הצדי"ק בקמץ קטן ובה"ס: אֶצְרָךְ

א, יד: עַל כָּל-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ – "על" בטפחא "כל-ישבי" במרכא, ולא כמ"ש בס' הפטרות ובדבר-מלכות "על" במרכא "כל-ישבי" בטפחא.

בהפטרה (פינחס):

מ"א יט, יא: וְרוּחַ גְּדוֹלָה וְחֹזֶק – "גדולה וחזק" בשני פזרין, ודלא כספר הפטרות ש"וחזק" בגרשיים.

שם: לֹא בָרוּחַ ה' - בתו"ת נדפס הבי"ת בשבא והוא טעות דמוכח וצ"ל בקמץ.

יט, יח: וְכָל-הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא-נָשַׁק לוֹ – "וכל-הפה" בפשטא-קטן ומחוברים במקף, ודלא כספר הפטרות והדבר-מלכות שהשמיטו המקף.

יט, כ: כִּי מָה עָשִׂיתִי לָךְ – "כי" בתביר, "מה עשיתי" במרכא טפחא. ודלא כספר הפטרות "כי" במרכא, "מה-עשיתי" בטפחא.

פרשת מטו"מ:

פ' מטות:

ל, ח-טו: וְשָׁמַע אִישָׁהּ . . אִישָׁהּ – יש להזהר בכולם להפיק את הה"א – שמשמעו בעלה, אחרת יהפך הפירוש לאשה, כפשוט.

לא, ו: וְכָלִי הַקֹּדֶשׁ – "וכלי הקדש" במרכא תביר בתו"ת ולא במונח קטן כבתיקונים וחומשים מסויימים.

לא, לה: מִן-הַנְּשִׂאִים – "מן-הנשים" בקטן בלבד בתו"ת בלי פשטא.

לא, מט: עֲבָדֶיךָ נְשָׂאוֹ – "נשאו" ברביעי בתו"ת ולא בקטן.

לב, יט: בָּאָה נַחֲלָתְנוּ אֵלֵינוּ – יש להזהר לקרוא "באה" במלעיל [=הטעם על הבי"ת], אחרת זה יהי' שינוי בפשט כי באה במלעיל פירושו שהיא כבר באה ובמלרע פירושו שהיא באה עכשיו.

מקור: רש"י ד"ה באה עם הצאן, ויצא כט, ו ועוד.

פ' מסעי:

הערה: כאשר מטו"מ נפרדים יש לקרוא בשבת פ' מסעי בעלי' הראשונה עד סוף כל המסעות, כפי שהדפיסו ב'דבר-מלכות' ולא כבשאר חומשים עד 'על-ים-סוף'.

מקור: ראה קצוה"ש סי' פ"ד בבדה"ש סקכ"ב בשם שע"א, שבשבת יש לקרוא את כל המסעות בעלי' אחת (זזה אף אם בשני וחמישי אין עושין כן – ע"ש). ולפלא שלא הכניסו כן בשאר חומשים. רק מה שקשה לי קצת, מדוע סידרו לקרוא לראשון עד סוף כל המסעות ולשני קוראין מ"שלישי", לכאורה יותר פשוט לקרוא לראשון עד 'לעיני כל-מצרים' ולשני עד סוף כל המסעות – כמו בשני וחמישי – ואז השלישי נשאר במקומו! ואשמח אם יש למישהו ביאור בזה.

לג, ג-ה: מְרַעְמִס – העי"ן בשבא-נח ולא בפתח והמ"ם בשבא-נע, ויש

לקרוא: מְרַע-מָה-סִס והוא מקום מושב בני' במצרים. משא"כ "אֶת פִּיתוֹם וְאֶת רַעְמִס" (שמות א, יא) – הוא בפת"ח תחת העי"ן והיא מערי המסכנות לפרעה ונקראת: רַעַם-סִס.

מקור: אבן עזרא שמות א, יא: "רעמסס. בפתחות העי"ן. ואיננו מקום ישראל".

לג, ט: וּבְאֵילִם שְׁתִּים עֶשְׂרֵה – "שתים עשרה" בקדמא ואזלא בתו"ת, ולא כמ"ש במקראות גדולות 'המאור' במונח גרשיים.

לג, יב-יג, לד: דְּפָקָה – הדל"ת בקמץ-קטן ובה"ס: דּוּפְקָה. וכן היו"ד

דִּיטְבַתָּה = יוֹטְבַתָּה.

לג, ח-מז: כל שמות המקומות המוזכרים בפרק זה המסתיימים באות ה' נקראים מלרע (דְּפָקָה, רִתְמָה, לְבָנָה, וכו'), לבד משלשה: יִטְבַּתָּה, קֶהֱלֵתָה וְעֵלְמָן דְּבִלְתִּימָה הנקראים במלעיל. וכן אֵילְמָה שהוא כמו "לאילים".

לג, נד: אֲשֶׁר-יֵצֵא לוֹ שָׁמָּה – הטעם ב"יצא" נסוג אחור ונקרא במלעיל [=ההטעמה על היו"ד].

לד, ג-יב: כאן זה להיפך! כל שמות המקומות המוזכרים בפרק זה המסתיימים באות ה' נקראים במלעיל (צָנָה, עֲצֻמָּנָה, צָדְדָה, וכו', כי הם כמו: לצין, לעצמון לצדד) לבד מאחד: הַרְבֵּלָה שהוא במלרע.

לד, יא: וַיֵּרֶד הַגִּבֹּל וּמָחָה – "הגבול" ברביעי (ב"סימנים" הוא בקטן).

לד, יד: כִּי לְקָחוּ מִטָּה בְּנֵי הָרְאוּבֵנִי – האל"ף נחה ואינה נשמעת ויש לקרוא הַרְוֵבֵנִי.

לה, ה: אֶת-פְּאֵת-קִדְמָה אֲלֵפִים בְּאַמָּה – "אלפים" (בירח-בן-יומו) נשמע מעין מונח שכופלים אותו, "באמה" (בקרני-פרה) נקרא כמו מרכא כפולה ותלישה גדולה – כן נשמע בטייפ של הר"מ שוסטרמן ע"ה. ושניהם היחידים בתורה.

בהפטרה ("שמעו"):

ירמיהו ב, ו: וְלֹא אָמְרוּ אֵי' ה' – "ולא אמרו" במהפך פשטא בתו"ת. ולא כמ"ש בס' הפטרות ובדבר-מלכות בזקף קטן.

ב, ז: וְנִחַלְתִּי שְׁמֹתֵם לְתוֹעֵבָה – "ונחלתי" בטפחא "שמתם" במרכא, ולא כמ"ש בס' הפטרות ובדבר-מלכות "ונחלתי" במרכא "שמתם" בטפחא.

ב, יב: וְשִׁעְרוּ חֲרָבוֹ מְאֹד נְאֻם-ה' – י"א ש"חרבו" הוא בלשון עבר וא"כ החי"ת בקמץ גדול וכן נראה קצת מהמתג על החי"ת בתו"ת, אבל ע"פ הרד"ק עה"פ הוא בלשון ציווי (כמו "שומו" שבתחילת הפסוק) והחי"ת בקמץ קטן וכ"ה בכמה חומשים מדוייקים. וצ"ע בנוגע לפועל.

הערה: ב"דבר-מלכות" כתבו לומר בשמו"ת של מטו"מ את שתי הפטרות

(כרגיל בכגון דא בב' פרשיות למנהג חב"ד). אבל הרי"ח שי' יעקובוביץ' טוען שהפטרות "דברי ירמיהו" אינה כלל הפטרות מטות אלא הפטרה דשבוע הא' מבין המצרים (שקראנוה בשבוע שעבר), ולכן אין טעם לאמרה השבוע כ"א הפטרה השני' דביהמ"צ "שמעו" (וטוען שבדב"מ סתרו דעת עצמם, שבשבוע שעבר כתבו לומר גם הפטרות פינחס "יד ה'" וטעמא מאי כי "דברי ירמיהו" אינה הפטרות פינחס כ"א דביהמ"צ וא"כ מטעם זה גופא אין לומר "דברי ירמיהו" השבוע! ודפח"ח).

תשובה לחידת חוקת: כי חשבון עיר סיחון מלך האמורי היא, והוא נלחם במלך מואב הראשון...

ספר דברים

פרשת דברים - ת"ב:

א.ד: אַחֲרֵי הַכְּתוּבָה אֵת סִיחֹן – ה"את" הזה הוא נדיר במינו, בשל היותו מהמקרים הבודדים בתורה שמופיע יתיב לפני פשטא.

הגה"ה: וחבירו הוא בפרשת ויקרא: "או בנבלת בהמה טמאה" (וי"א גם "קומו צאו מן המקום הזה" ו"קומו צאו מתוך עמי" ויש חולקין ששני אלו במהפך, כמבואר בארוכה בהערות ד'ירא' ו'בא').

ב.ד: וַיִּירָאוּ מִכֶּם – הרי"ש ד"וייראו" בשבא נע והוא מלשון יראה ויש בזה שינוי משמעות אם מניחים אותו כי אז הוא נהפך ללשון ראי'.

ב.ה: אֶל-תִּתְּגֶרְוּ בָּם – "תתגרו" בהרבה חומשים מדוייקים במלרע [ההטעמה על הרי"ש] אבל בחומשים וחת"תים הנפוצים הוא במלעיל [ההטעמה על הגימ"ל]. בתורה תמימה קשה להכריע אם הזקף הוא מתחת לגימ"ל או לרי"ש.

הגה"ה: לכאורה ה' אפשר להוכיח מלהלן ה, כה בתיבת "דברו" בתו"ת שהזקף הוא ג"כ בין הבי"ת והרי"ש והוא בודאי מלרע ועד"ז יא, טז בתיבת "השמרו". אבל יש להשיב שלא דמי, כי כאן יש קמץ על הגימ"ל ואולי הוא גורם ל"דחיפת" הטעם כלפי הרי"ש. וכן כנראה סוברים עורכי ה"דבר-מלכות" שכתבוהו במלעיל. ואבקש לשמוע באם יש למישהו מסורה בזה.

ב.כה: וַרְגְּזוּ וְחָלוּ מִפְּנֵיךָ – יש להקפיד לקרוא "וחלו" במלרע. אני חושב שבמלעיל הוא לשון הריון ע"ד "כי חלה גם ילדה ציון" – הערת ידידי הר' גיל חדד, שליח באילני'.

ב.לד; ג.ו: כָּל-עִיר מֵתָם – יש להקפיד לקרוא תיבת "מתם" בשבא תחת המ"ם, ובפרט להקוראים בה"ס שיכול בקלות להישמע כמו מֵתִים ("טעמי תורה").

ג, יב-טז: לְרֵאוּבֵנִי . . וְלִרְאוּבֵנִי – האל"ף נחה ואינה נשמעת ויש לקרוא לְרֵוּבֵנִי . . וְלִרְוּבֵנִי .

בהפטרה:

ישעיהו א, ה: עַל-מָה תִּכְּבוּ – "על-מה" במרכא מחוברים במקף. ולא כמ"ש בס' הפטרות "על" במנח, "מה" במרכא.

א, יח: לְכוּ-נָא וְנִכְחָה – "לכו-נא" במרכא מחוברים במקף. ולא כמ"ש בס' הפטרות בתביר.

א, כא: מִלֵּאֲתֵי מְשַׁפֵּט צְדָק יִלִּין בָּהּ – "מלאתי משפט" בזקף קטן בתו"ת. ולא כבס' הפטרות ובדבר מלכות במנח רביעי.

באיכה:

א, ה: כִּי ה' הוֹגָה עַל רֹב-פְּשָׁעֵיהָ – במילה "הוֹגָה" הה"א במפיק ופירושה הוגה אותה, כלומר גרם לה להיות נוגה, כפי שכתוב בפסוק הקודם "בתולותיה נוגות". קריאה ללא מפיק משנה משמעותו (ר' צבי שביט).

ג, א: אֲנִי הַגִּבֹּר רָאָה עֲנִי – "עני" בחטף קמץ, היינו שהוא ראה עוני, ואכן בה"ס קוראים: עֲנִי (אבל במלרע).

ג, נט: שִׁפְטָה מְשַׁפְּטִי – השי"ן ד"שפטה" בקמץ-קטן ובה"ס: שִׁפְטָה. אם קוראים שִׁפְטָה - משנים משמעותו ללשון עבר בנקבה.

ת"ב שחרית:

ד, טז: פֶּן-תִּשְׁחִיתוּן – בפשטא-קטן; הפשטא על תי"ו ראשונה והקטן על תי"ו אחרונה, ולא כבכמה חומשים וחת"תים הישנים שהפשטא על תיבת "פן".

ד, לג: הַשְּׁמַע עִם – תיבת "השמע" בתרי טעמי – מנח ומרכא.

פרשת ואתחנן:

ד, טז: פֶּן-תִּשְׁחִיתוּן – בפשטא-קטן; הפשטא על תי"ו ראשונה והקטן על תי"ו אחרונה, ולא כבכמה חומשים וחת"תים הישנים שהפשטא על תיבת "פן".

ד, לג: הַשְּׁמַע עִם – תיבת "השמע" בתרי טעמי – מנח ומרכא.

ה, ט: וְלֹא תַעֲבֹדֶם – העי"ן בקמץ קטן ובה"ס: וְלֹא תַעֲבֹדֶם.

ה, כג: אֲשֶׁר שָׁמַע קוֹל – תיבת "שמע" בתרי טעמי – מנח ומרכא.

ה, כד: קָרַב אֶתְּהָ וּשְׁמַע – השי"ן בחטף-פתח ונשמע כמו פתח.

ז, י: לֹא יֵאָחֵר לְשִׁנְאוֹ – הקוראים בהברה ספרדית יש להם להקפיד

על שבא-נע שאל"כ יישמע כפועל לְשִׁנְאוֹ (לא יאחר לשנוא אותו).
(הערת ר' גיל חדד, שליח הרבי באילני')

בהפטרה (נחמו):

ישעיהו מ, ח: וְדַבֵּר אֶלְקִינוּ – בס' ההפטרות חיברו בטעות את שתי

התיבות במקף.

מ, יב: וְכָל בְּשָׁלִישׁ עֶפְרַיִם הָאָרֶץ – "וכל" בקמץ גדול, ובהברה

ספרדית: וְכָל כי פירושו "ומדד", וכן בפיוט "אמרו לאלקים" ביוהכ"פ צ"ל וְכָל בשליש להתפללים בה"ס (וגם המתפללים בהברה אשכנזית מותר להם להבין מה הם אומרים).

מ, יג: מִי-תִכַּן אֶת-רוּחַ ה' – יש לשים לב למקפים ולפיסוק

הטעמים כראוי: "מי-תכן" במרכא "את-רוח" בטפחא, שלא ישמע כמחרף ח"ו אם יקראו "מי תכן" במרכא טפחא, כפשוט.

אבל העירני הר"ר ירמיה' זלמנוב שי', שברד"ק ומצודת דוד פירשו כן את הפסוק, היינו בל' תימה – מי חושב שהוא יכול לתכן את רוח ה'? ואמנם רש"י פירש ע"פ הטעמים, אבל עכ"פ מחרף ומגדף אינו.

מ, כד: וְגַם נִשְׁפָּ – בס' ההפטרות חיברו בטעות את שתי התיבות במקף.

ז, כג: עַד הַשְּׂמָדָם – – הַשִּׁי"ן דְּגוּשָׁה וּבִמְתַגּ וּבִקְמֵץ-גְּדוּל וּמִמִּילָא

הַמ"ם בְּשִׁבְא נֶע וּבַה"ס: הַשִּׁי-מָה-דָּם.

ח, ג: וַיַּעֲנֶךָ וַיִּרְעַבְךָ – יֵשׁ לִיזְהַר לְקִרְוֹא וַיַּעֲנֶךָ שְׁפִירוּשׁוֹ שְׁעִינָה אוֹתְךָ,
וְלֹא וַיַּעֲנֶךָ שְׁפִירוּשׁוֹ שְׁעִנָּה לְךָ. כְּמוֹ"כ הַיּוֹ"ד בְּשִׁבְא-נַח וְהַנּוֹ"ן בְּשִׁבְא נֶע וְהַקְּרִיָּאָה
הַנִּכּוּנָה הִיא וַי-ע-נָה-ךָ.

ח, ח: אֶרֶץ-זֵית שֶׁמֶן וְדָבָשׁ – "אֶרֶץ-זֵית" בְּמִרְכָּא "שֶׁמֶן" בְּטַפְחָא,
וְלֹא כְדַעַת בַּעַ"ב ש"אֶרֶץ" בְּמִרְכָּא ו"זֵית-שֶׁמֶן" בְּטַפְחָא.

ח, י: עַל-הָאֶרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר נָתַן-לְךָ – "אֲשֶׁר" בְּמִרְכָּא "נָתַן-
לְךָ" בְּסוּף-פְּסוּקָה.

י, ב: וְאַכְתֹּב עַל-הַלְּחָת – הוּא"ו שֶׁל "וּאֲכַתּוּב" בְּשִׁבְא, לְשִׁים לְבָ!
(הַעֲרַת ר' גִּיל שִׁי חֲדָד).

י, ח: לְשָׂרְתָנוּ – הַשִּׁי"ן בְּקִמְץ-גְּדוּל וּמִמִּילָא הַרִי"ש בְּשִׁבְא-נֶע וּבַה"ס:
לְ-שָׁה-רָה-תָנוּ.

יא, יד: וְתִירְשֶׁךָ וַיִּצְהָרְךָ – "וְתִירְשֶׁךָ" הַדְּפִיּוֹסוּ ב"דְּבַר-מַלְכוּת" בְּטַעוֹת
בְּמִרְכָּא בְּמִקּוּם בְּטַפְחָא וְכ"ה בְּאִיזָה חוֹמְשִׁים (הַעֲרַת ר' לוי שִׁי לַרְנַר).

בַּהֲפֹטְרָה:

ישעיהו מט, יח: כִּי כָלֶם כְּבָעֲדֵי תִלְבָּשִׁי – בִּס' הַהֲפֹטְרוֹת נִיקְדוּ
"כַּעֲדֵי" בְּכ"ף קְמוּצָה כְּבָכו"כ גִּירְסָאוֹת, וְצ"ל פְּתוּחָה כְּבָתוֹ"ת.

מט, יט: וְשִׁמְמַתִּיךָ – בִּס' הַהֲפֹטְרוֹת בְּטַעוֹת לֹא נִיקְדוּ הַשִּׁי"ן.

פֶּרֶשֶׁת רֵאָה:

יב, ו: וְאֵת מַעֲשֵׂרְתֵיכֶם – הַעִי"ן בְּשִׁבְא-נַח לֹא בְּפֶתַח, וְהַשִּׁי"ן בְּשִׁבְא-
נֶע וַיֵּשׁ לְקִרְוֹא: מַע-שָׁה-רְ-תֵי-כֶם.

יב, יז: מַעֲשֵׂר דִּגְנֹךָ – העי"ן בשבא-נח לא בפתח, ויש לקרוא: מַעֲשֵׂר וכן בכל מַעֲשֵׂר שבהמשך הפרשה ובכל המקרא.

יב, טו: רַק קֶדְשֶׁיךָ – הקו"ף בקמץ-גדול ובה"ס: קֶדְשֵׁיכָה.

יב, ל: אַחֲרֵי הַשְּׂמֶדֶם מִפְּנֵיךָ – השי"ן דגושה ובמתג ובקמץ-גדול וממילא המ"ם בשבא נע ובה"ס: הַשְּׂמֶדֶם.

יג, ג: וַנַּעֲבֹדֶם – בה"ס: וַנַּעֲבֹדֶם וכן יב, יב: וְהֵעֲזַנְיָה קוראים וְהֵעֲזַנְיָה.

יד, יז: וְאֵת-הָרַחֲמָה – "הרחמה" במלעיל (!) [ההטעמה על החי"ת].

יד, כא: לֹא-תֹאכְלוּ כָל-נֶבֶלָה – בתו"ת "לא-תאכלו" מחוברים במקף בטעם מונח, דלא כברוב חומשים ותיקונים ש"לא" ו"תאכלו" הם בשני מונחים.

יד, טו: אֲשֶׁר תִּשְׁאַלְךָ נַפְשֶׁךָ – האל"ף ד"תשאלך" במתג ובקמץ-גדול וממילא הלמ"ד בשבא נע ובה"ס יש לקרוא: תִּשְׂאֵלָה-כָה.

טו, ט: קִרְבָּה שְׁנַת-הַשְּׁבַע – שימו לב! הקו"ף ד"קרבה" במתג ובקמץ-גדול וממילא הרי"ש בשבא נע ויש לקרוא קִרְבָּה-בָה ובה"ס: קִרְבָּה-בָה. ויש כאן שינוי משמעות: שאם קוראים הרי"ש בשבא-נח (קִרְבָּה) או בה"ס אם קוראים בקמץ קטן (קִרְבָּה) – זה נהפך ללשון ציווי, כמו "קִרְבָּה אֶל-נַפְשֵׁי גְאֻלָּה" (תהלים סט, יט) שפירושו "תתקרב!" ואגב, כאן המקום להעיר על טעות נפוצה שרבים שרים ב"לכה דודי": "קִרְבָּה, אֶל-נַפְשֵׁי-גְאֻלָּה!" והפירוש הנכון בפסוק הוא: "קִרְבָּה אֶל-נַפְשֵׁי, גְאֻלָּה!" כלומר, תתקרב לנפש שלי, תגאל אותה! וטעות יותר חמורה, שהמתפללים בה"ס צריכים לומר קִרְבָּה בקמץ-קטן ולא קִרְבָּה שהוא לשון עבר לנקבה (=התקרבה).

פרשת שופטים:

יז, ה: הָרַע הַזֶּה אֶל-שְׁעָרֶיךָ – בתו"ת הרי"ש ד"הרע" בפתח, ולא כמ"ש בכמה חומשים וכן בחת"תים הישנים (שאינם בכריכה רכה) בקמץ.

יז, ח: אֶל-הַמָּקוֹם – בתו"ת הפשטא-קטן הוא על ה"א ועל הקו"ף וכן תקנו בסידורי תהלת ה' החדשים ודלא כבסידורי תהלת ה' הישנים שהפשטא הוא על האל"ף ד"אל".

יז, ט: וְאֶל-הַשֵּׁפֶט – בתו"ת הפשטא-קטן הוא על ה"א ועל הפ"א וכן תקנו בסידורי תהלת ה' החדשים ודלא כבסידורי תהלת ה' הישנים שהפשטא הוא על האל"ף ד"ואל".

יז, יח: מִלְּפָנֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם – בתו"ת "מלפני הכהנים" במרכא טפחא, ודלא כברוב חומשים וכל החת"תים והדבר-מלכות בטפחא מרכא (למרות שההגיון איתם).

יח, יד: נָתַן לְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ – "נתן" במלעיל וכן לקמן **יט, ח:** וְנָתַן לְךָ אֶת-כָּל-הָאָרֶץ "ונתן" במלעיל.

יט, ו: לֹא שָׁנָא הוּא לֹא – "לא" במנח ולא כבכו"כ חומשים ותיקונים "לא-שנא" במרכא מחוברים במקף.

יט, י: וְלֹא יִשְׁפֹךְ דַּם נָקִי – בתו"ת "דם נקי" בפתח, דלא כבכו"כ חומשים בקמץ (למרות שגם כאן דעתם נראית יותר קרובה לפשוטו של מקרא – ראה מה שכתבנו להלן כא, ח. ודו"ק).

כ, ב: וְהָיָה בְּקִרְבְּכֶם – הקו"ף במתג ובקמץ-גדול והרי"ש בקמץ קטן ובה"ס: בְּקִרְבְּכֶם.

כא, א: בְּאֲדָמָה – בתו"ת הבי"ת בפתח לא בקמץ.

כא, ג: אֲשֶׁר לֹא-מִשְׁכָּה בְּעַל – המ"ם בקמץ-גדול וממילא השי"ן בשבא-נע. הקורא אותה בשבא-נח (או בה"ס הקורא המ"ם בקמץ-קטן) – משנה משמעותו ל-מִשְׁחָה [לבד אם הוא נוהג להבדיל בין ח' לכ'].

כא, ו: עַל-הָעֵגְלָה הָעֲרוּפָה בְּנַחַל – "על-העגלה" בטפחא, "הערופה בנחל" במרכא סוף-פסוק היינו שהיא נערפה בנחל, ולא "העגלה הערופה" במרכא טפחא, שאז משמעו שירחצו את ידיהם בנחל על העגלה הערופה. (למרות שבספרי למדים מהפסוק "שתהא רחיצתם ואמירתם בנחל").

כא, ח: וְאֵל-תִּתֶּן דָּם נָקִי – "דם" נקוד קמץ ופירושו דם שהוא נקי (שבעליו לא הי' אשם) והקורא בפתח משנה משמעותו לדם של נקי.

בהפטרה:

ישעי' נא, טו: רַגַע הַיָּם וַיִּהְיוּ גְלִיו. – יש לדייק לקרוא "רוגע" במלרע שפירושו שהקב"ה רוגע הים, משא"כ "רוגע" במלעיל הוא מצב של רוגע.

נא, טז: וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי אֲתָה – "עמי" במרכא "אתה" בסוף פסוק, ולא כמ"ש בספר ההפטרות ובדבר מלכות "עמי-אתה" בסוף פסוק.

נב, ב: הַתְּנַעֲרִי מֵעֶפֶר קוֹמֵי שְׁבִי יְרוּשָׁלַיִם – מפסוק הטעמים בפסוק זה יש ללמוד גם לפיוט "לכה דודי": שהאתנחתא היא בין "מעפר" ל"קומי", היינו לא "התנערי, מעפר קומי" אלא "התנערי מעפר, קומי". ודו"ק.

נב, י: וְרָאוּ כָל-אַפְסֵי אֲרֶץ – "כל-אפסי" בזקף "ארץ" בקטן, ולא כמ"ש בספר ההפטרות ובדבר מלכות "כל-אפסי-ארץ" בקטן.

פרשת תצא:

כב, ח: כִּי-יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמָּנוּ – "כי-יפול הנופל" במרכא טפחא, ולא "יפול" בטפחא "הנופל ממנו" מרכא סוף פסוק. ואפשר שע"פ פירש"י (שמחבר את "יפול הנופל") יש בכך שינוי משמעות.

כג, ב: פְּצוּעֵ-דָבָא – "אדמו"ר הזקן הורה לכתוב פצוע דכא באל"ף לבסוף ולא בה"א" (היום יום ז' אלול).

"ונהגו החסידים כדעת הוד כ"ק אדמו"ר הזקן בכל הענינים האלו לעיכובא" (אג"ק אדמו"ר הרי"צ ח"ד עמ' תעח).

האם לתקן ס"ת שכתוב בו דכה בה"א – "לפלא הספק, כיון שבעצמו כותב ע"ד מעשה רב שתיקנו מה"א לאל"ף. וכן יעשה" (אג"ק הרבי חט"ו עמ' קפט).

במקום שיש שאינם מאנ"ש – "ומובן שיש להיזהר בזה ביותר מפרסום – מפני המחלוקת, וק"ל. ובפרט שהפרסום יכול לגרום לשירצו להכעיס ולנקום ויעשו ההיפך" (אג"ק ח"ד עמ' רפג).

בדיעבד אם נמצא באמצע הקריאה דכה בה"א – "פשוט דאפילו לדעת אדמו"ר ז"ל . . א"צ להוציא אחרת משום זה" (קצוה"ש סוף סי' פ"ז בבדיו).

במקום שיש רק ס"ת עם דכה בה"א – "מספרים שבהיות כ"ק אדמו"ר
הרי"צ בדרוזקניק אירע כזאת ואמר שקבלה בידינו שאדמו"ר הזקן שהה פעם
בעיר בה היה רק ספר תורה שכתוב בו "פצוע דכה" בה"א, הוא קרא בספר זה,
או עלה לתורה כשקראו בו" (הרש"ז ע"ה גורארי' – "בכל ביתי נאמן הוא").

(הליקוט בסיוע "אוצר מנהגים והוראות – יורה דעה" עמ' רה ואילך)

שם: וְכָרוֹת שְׂפָכָה – השי"ן בקמץ-קטן והפ"א בשבא-נח ובה"ס:

שְׂפָכָה. הקורא שְׂפָכָה משנה משמעותו ללשון עבר בנקבה. כמו"כ הקורא
בשבא-נע (בהברה אשכנזית) משנה משמעותו כנ"ל.

כד, ב: וְהִלְכָה וְהִיָּתָה לְאִישׁ-אַחֵר – "והלכה" בטפחא, "והיתה
לאיש-אחר" במרכא סוף-פסוק.

כד, ה: וְשָׂמַח אֶת-אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר-לָקַח – "ושמח" בטפחא, "את-
אשתו אשר-לקח" במרכא סוף-פסוק.

כה, ה: וְלִקְחָהּ לֹו-לְאִשָּׁה וַיְבָמָה – "לו-לאשה" בטפחא, ודלא
כבאיזה חומשים ותיקונים: "לו" בתביר, "לאשה" בטפחא.

מי שלא שמע פרשת זכור השנה וגם לא "ויבא עמלק" – ישמע היום ויכוון
לצאת וגם יבקש מהבעל-קורא להוציאו י"ח*.

כה, יז: בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם – התי"ו בשבא נע, כי באה אחרי תנועה-
גדולה (וגם באה לאחרי מתג).

כה, יח: אֲשֶׁר קָרָךְ – הקו"ף בקמץ גדול והרי"ש בשבא נע (ובה"ס:
קַה-רָה-כָה).

שם: וַיִּזְנֵב – היו"ד בשבא נח, לא "למשוך" אותה בזנב אלא וַיִּזְנֵב.

(* במשנה ברורה סרפ"ה סקט"ז כתב שיש חסרון במה שכתב המג"א לצאת יד"ח זכירת עמלק
בקריאה של פורים "ויבא עמלק" כיון שלא נכתב שם הציווי לזכור בשביל למחות, ולכן בספר מקראי
קודש (הררי) פ"א סכ"ה מביא מילקוט יוסף מועדים עמ' 262 שאפשר לצאת יד"ח בקריאה של
פרשת תצא (וכן בנטעי גבריאל פורים פי"ט סי"ג מביא דעה שכך יש לעשות בשנה מעוברת כדי
שלא יעבור יותר מי"ב חודשים (אבל דוחה דבריו)), אלא שמצד שני יש עדיפות לפרשת ויבא עמלק
שיש את הזכירה לפני המחיה (- קריאת המגילה), ולכן כתב במקראי קודש שם שמי שלא שמע
פרשת זכור יכוון ויבקש מהבעל קורא שיכוון לצאת ידי חובה מצוות זכירת עמלק בשני הקריאות.

(כתב לי גיסי הרב שבתי שי' פרידמן, פעיה"ק צפת)

בהפטרה:

ישעי' נד, א: רְנִי עֲקָרָה לֹא יִלְדָּה – הרי"ש ד"רני" בקמץ קטן כי הוא בלשון ציווי: תרנני, ובה"ס: רְנִי ובכל זאת הוא במלרע [=ההטעמה על הנו"ן].

שם: לֹא-חָלָה – פירושו "לא ילדה" (כמו "יחולל איילות") ולכן הוא במלעיל [=ההטעמה על החי"ת]. הקוראו במלרע משנה משמעותו ללשון חולי.

נד, ד: לֹא תִזְכְּרִי-עוֹד – ב"ספר ההפטרות" השמיטו בטעות את המקף בין "תזכרי" ל"עוד" ונשאר "תזכרי" ללא כל טעם.

במנחה (תבוא):

לכאורה גם בשבת במנחה וב' וה' מגביה הקורא קולו בפסוק האחרון "השקיפה" (ב'התקשרות' מ"לוח כולל חב"ד" כתבוהו בנוגע לכי-תבוא שחרית, אבל לכאול כ"ה גם במנחת שבת ושני וחמישי. וכן זכור לי מהבע"ק ר' דוד רסקין ע"ה בבית חיינו).

פרשת תבוא:

כו, י: וְהִנַּחְתּוּ לְפָנַי ה' אֱלֹהֶיךָ – התרגום של "והנחתו" בתו"ת (וכן העתיקו ב"דבר מלכות") הוא וְתִצְנַעְנָה, ולפלא כי בכל החומשים שראיתי מתרגמינן וְתִחַתְנָה (כמו שמתרגמינן "ותנח בגדו": "ואחתתה") ומה ענין הצנעה לכאן? [העירני עד"ז הר' משה מ. ארנשטיין, פעיה"ק צפת]

שם: וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לְפָנַי ה' אֱלֹהֶיךָ – ע"פ תו"ת "והשתחווית" בטעם קטן לבד ולא בפשטא-קטן כבחת"תים החדשים גם ישנים.

בפסוק האחרון לפני שלישי "השקיפה" מגביה הקורא קולו (ב'התקשרות' מ"לוח כולל חב"ד" בנוגע לשחרית דש"ק, ושלכאול כ"ה גם בשני וחמישי ומנחת שבת. וכן נהגו בבית חיינו).

כז, יב: וַיִּשְׁשַׁכְּר וַיִּוֹסֵף וּבְנִימָן – "ויששכר" בטפחא "ויוסף" במרכא, ודלא כבשאר חומשים וחת"תים הישנים "ויששכר ויוסף" במרכא טפחא.

כז, כה: לְהַכּוֹת נֶפֶשׁ דָּם נָקִי – "דם" בפתח ולא בקמץ.

כח, כב: בפירש"י 'ובחרחור' דילגו בדבר-מלכות על מילה שלמה "אשרינמנט בלע"ז" (העירני הרב רמ"מ שי ארנשטיין, פעיה"ק צפת).

כח, נח: הַשֵּׁם הַנְּכַבֵּד וְהַנּוֹרָא – "הנכבד" בפתח ודלא כבשאר חומשים וכל החת"תים בקמץ.

כח, סא: אֲשֶׁר לֹא כָּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת – "בספר" בטפחא, "התורה הזאת" במרכא אתנחתא (כי "הזאת" קאי על התורה), משא"כ להלן **נצבים כט, כ** (שקורין בשבת במנחה) בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּה – "בספר התורה" במרכא טפחא, ו"הזה" באתנחתא (כי "הזה" קאי על התורה).
מקור: רש"י עה"פ בנצבים כט, כ.

בהפטרה:

ישעי' ס, א: קוֹמֵי אֲוֵרֵי כִּי בָּא אֲוִרָךְ – "אורי" פירושו "תאירי" (בלשון ציווי לנקבה) ולכן הוא במלעיל [=ההטעמה על האל"ף]. הקוראו במלרע משנה משמעותו ל"האור שלי".

ס, טז: כִּי-אֲנִי ה' מוֹשִׁיעַךְ – "כי-אני" מחוברים במקף במהפך, ולא כמ"ש בס' הפטרות: "כי" במנח "אני" במהפך.

פרשת נצבים-וילך:

ההפטרה הנקראת בציבור: "שוש אשיש" (הפט' נצבים)

פ' נצבים:

כט, יב: הַיּוֹם לֹא – בתו"ת אין פסיק בין תיבת "היום" ל"לו".

כט, כ: בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּה – "בספר התורה" במרכא טפחא, ו"הזה" באתנחתא (כי "הזה" קאי על התורה).
מקור: רש"י עה"פ.

כט, כג: מָה חָרִי – "חרי": החי"ת בחטף קמץ ובה"ס: חָרִי.

כט, כח: הַנְּסֻתָרוֹת – "הנסתרות" בפשטא-קטן והפשטא על הנו"ן ודלא בבסדורי תהלת ה' שהפשטא על הה"א.

פ' וילך:

לא, טז: וְהִפֵּר אֶת בְּרִיתִי – הפ"א בצירי ולא בפתח כבכו"כ חומשים וכן **לא, כ:** וְהִפֵּר אֶת בְּרִיתִי – הפ"א בצירי.

לא, ל: את-דברי השירה הזאת – "את-דברי השירה" במרכז טפחא בתו"ת, ולא כמ"ש בדבר מלכות בטפחא מונח.

בהפטרה (נצבים):

ישעיה' סב, ב: פִּי ה' יִקְבְּנוּ – הקו"ף בחטף קמץ ובה"ס: יִקְבְּנוּ.

סב, ה-ו: אֶל-דְּמֵי לָכֶם וְאֶל-תְּתִנּוּ דְּמֵי לֹא בַה"ס: דְּמֵי.

סג, א: מִבְּצָרָה – הבי"ת בקמץ קטן ובה"ס: מִבְּצָרָה.

בהפטרה (שובה):

הושע יד, ז: יִלְכוּ יוֹנְקוֹתָיו – בספר ההפטרות וב"דבר מלכות" כתבו "יונקותיו" בקטן וצ"ל בזקף-קטן.

יד, ט: אֶפְרַיִם מַה-לִּי עוֹד לְעַצְבִּים – בספר ההפטרות הדפיסו "לעצבים" הלמ"ד בקמץ וצ"ל בפתח.

שאלה: כאשר נצו"י מחוברין, האם יש לקרוא בשמו"ת גם הפטרת 'וילך' (שובה) כמו שהדפיסו בדבר מלכות או שהפטרת 'שובה' אינה שייכת כלל להשבע?

תשובה: לכאורה זה תלוי בפלוגתא אם לקרוא הפטרת 'דברי ירמיה' בשמו"ת דשבת פ' מטו"מ או רק הפטרת מסעי 'שמעו' – ראה הסברות בזה לכאן ולכאן בפ' מטו"מ ודעת לנבון נקל לדמות מילתא למילתא [אבל איך אמר לי הרב ארנשטיין שליט"א, פעיה"ק צפת: מה איכפת לך שיתחילו לעשות תשובה כבר השבוע?].

ראש השנה:

יום א' דר"ה:

וירא כא, ג: אֲשֶׁר-יִלְדָה-לוֹ – "ילדה" בשבא-נע. הקורא בה"ס

ומניח את הלמ"ד – הופך משמעותו לִיִּלְדָה!

כא, ו: יִצְחָק-לִי – "יצחק" בחטף-פתח ונשמע כמו פתח.

הפטרת יום א' דר"ה:

ש"א א, כג: עַד-גְּמֻלָּה אֶתּוֹ – הַגִּימ"ל בַּקִּמָּץ קֶטֶן וּבַה"ס: גְּמֻלָּה.
יש שינוי משמעות אם קוראים אותו בקמץ גדול וה"א ללא מפיק (או בהברה
אשכנזית בשבא-נע תחת המ"ם וה"א ללא מפיק) שאז נהפך ללשון עבר גְּמֻלָּה.

הפטרת יום ב' דר"ה:

ירמי' לא, ו: רָנוּ לְיַעֲקֹב שְׂמֵחָה – הַרִי"ש בַּקִּמָּץ קֶטֶן וּבַה"ס: רָנוּ.

פרשת האזינו:

לב, ו: הַלֹּא-הוּא אָבִיךָ קִנְיָךְ – הַקו"ף בַּקִּמָּץ קֶטֶן וּבַה"ס קִנְיָךְ.
אמנם בתיקון איש מצליח הוא גורס קנך בקמץ-גדול וכ"ה בחומש שי למורא,
ואולי יש בזה ב' דעות.

לב, לו: אֶזְלַת יָד – שִׁימוּ לָב, הַאֵל"ף בַּקִּמָּץ-גְּדוּל(!) וּבַה"ס אֶזְלַת-יָד-
לַת ולא "אוזלת יד" כלשון המדוברת, וזה לכל הדעות שהרי יש טעם תחת
האל"ף.

לב, טו ואילך: אֵל-הַ . . אֵלֹהִים – "אלוקה" במלעיל [=ההטעמה על
הלמ"ד] ונקראת באל"ף גנובה דהיינו אֵלֹהִים-אֵה.

לב, מה: וַיִּכַּל מִשָּׁה – "ויכל משה" במנח רביעי בתו"ת ודלא כב"דבר
מלכות" בזקף קטן.

בהפטרה (האזינו):

שמואל ב' כב, מד: וַתִּפְּלֵטְנִי – בס' הפטרות נדפס בקטן וצ"ל בזקף
גדול.

כב, מז: חֵי ה' וּבְרוּךְ צוּרֵי – בס' הפטרות שכחו לשים המקף בין "חי"
ל"ה" (ודומה כאילו הוא במרכא, דלא כתו"ת).

להפטרת שובה – ראה לעיל פ' וילך.

יום הכפורים:

יוהכ"פ שחרית:

אחרי טז, י: יַעֲמַד-חַי - בה"ס יש לקרוא: יַעֲמַד-חַי.

טז, כט: בְּעֶשְׂוֹר לַחֹדֶשׁ - יש להדגיש את הסגול של "בעשור" שלא

יישמע "בְּעֶשְׂוֹר" בשבא שאז יש בזה שינוי משמעות (עשור סתם ולא עשור הידוע).

במנחה:

אחרי יח, כ: לֹא-תִתֵּן שְׂכָבְתְּךָ לְטַמְאָה-בָּהּ - בה"ס יש לקרוא:

שְׂכָבְתְּךָ = שְׂכֹבְתְּכָה, לְטַמְאָה = לְטוֹמְאָה.

יח, כה: וְאַפְקֹד עֲוֹנָה עָלֶיךָ - "ואפקד עונה" במרכא טפחא בתורה

תמימה ולא כמו שנדפס בכמה חומשים (כולל החת"תים הישנים) בטפחא מונח ובחת"תים החדשים (ארה"ב) במרכא מונח! במחזורים שראיתי מופיע כראוי.

והפעם, לטובת בעלי-התפילה, אצרף כמה רעיונות יפים של ניגונים שמשתלבים יפה באיזה קטעים של תפלת יוכ"פ (רובם קיבלתי מהבעל-תפילה הנפלא השליח הר' אהרן שי' שיפמן, ויתרם הוספתי מדילי. אשמח לקבל הצעות נוספות):

שחרית:

א-ל אדון - ניגון ישן ("שלום עליכם" של חסידי חב"ד בנעוועל).
מכלכל חיים - שלום עליכם (עממי). - **מתאים במיוחד בש"ק!** / אנעים

זמירות, מי כמוך בעל גבורות - נפשי חמדה.

[אתה הוא אלקינו] בשמים ובארץ גבור ונערץ - זבחו זבחי צדק.

מורה חטאים סלול להתהלך - אשרי יושבי ביתך (כמו ששרים בקעמפ).

היום יכתב בספר הזכרונות - קול דודי (לחזור על התנועה 'פתחי לי אחותי רעייתי' כמ"פ).

[אמרו לאלקים] ארך אפים וגדל כח - והאר עינינו (עממי). - **מתאים**

לציבור עם מקורבים. / ניגון ה'מאדה'.

על ישראל אמונתו - הושיעה את עמך / בכך ה' חסיתי.

ממקומך מלכינו - ניגון הכנה.

מוסף:

כבקרת רועה עדרו - הבן יקיר לי (חב"ד) / א-לי אתה.

בראש השנה יכתבון – סטאוּוּ יא פִּיטוּ /עסן עסט זיך.
אדם יסודו מעפר – עסן עסט זיך. /אך לאלקים.
אין קצבה לשנותיך – ניגון ה'מאדה' /מארש ר"ח כסלו.
וכל מאמינים שהוא א-ל אמונה – אדון הסליחות. – **לציבור מזרחי.**
אשרי מי שלא נברא – אשרי מי שלא חטא.

נעילה:

שערי ארמון – בני היכלא. – מתאים במיוחד בש"ק!

חג הסוכות – שמח"ת:

קריאת יום א' וב' דחה"ס:

אמור כג, כב: **לְעֵנִי וְלִגְרַתְּ עֲזֹב אֶתְּם – יש להדגיש הסגול ד"לעני"**
שלא ייקרא בשבא וישנה משמעותו לעני בעלמא.

הפטרת יום א' דחה"ס:

זכרי' יד, א: **הִנֵּה יוֹם בָּא לְהַ' – בסידורים "הנה" בתביר, "יום בא"**
במרכא טפחא. ולא כמ"ש בס' הפטרות "הנה" במרכא "יום-בא" בטפחא (אבל
בכמה ספרי נ"ך הוא כבס' הפטרות. וצ"ע. הפטרה לא מופיעה בתו"ת).

הפטרת יום ב' דחה"ס (לחו"ל):

מ"א ח, יח: **הַטִּיבֶתְ כִּי הָיָה עִם-לְבַבְךָ – "הטיבת" בזקף-גדול,**
ולא כמ"ש בס' הפטרות בזקף-קטן!

שמח"ת:

ברכה לד, יא: **לְכָל-הָאֵתָת – בקדמא-ואזלא (על 'האתת'),** ודלא
בכמה חומשים בגרשיים.

בראשית א, יא: **תִּדְשֵׂא הָאָרֶץ דְּשֵׂא – "דשא" צ"ל ברביעי ע"פ**
תו"ת ודלא כמ"ש בסידורים הישנים בקטן (בסידורים החדשים תוקן).

א, יח: **וְלִמְשַׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל – "ולהבדיל":** כתב
בתו"ת שצ"ל הלמ"ד בחטף-פתח וכמו שתיקנו בסידורים החדשים (ונשמע כמו
פתח).

הפטרות שמח"ת:

יהושע א, ז: לְשֹׁמֵר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל-הַתּוֹרָה – "ככל-התורה" בקטן, ולא כמ"ש בס' הפטרות ברביעי.

א, טז: וַיַּעֲנוּ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר – "ויענו" במרכא בסידורים, ולא כמ"ש בס' הפטרות בקטן (ואמנם בכמה ספרי נ"ך הוא בקטן. וצ"ע).

הערה: ב"דבר-מלכות" כתבו בפשיטות ללמוד בשמח"ת גם החת"ת דפ' בראשית מתחילתו עד סוף היום שעומדים בו (באה"ק עד 'שישי'). והוא ע"פ שיחות מסויימות (ראה אוצר מנהגי חב"ד עמ' שצב). אבל ב"היום-יום..." (כ"ד תשרי) שהוא כקביעות שנה זו כתוב בשבת זו "חומש - כל פרשת בראשית", והיינו שמתחילין ללמוד החת"ת דבראשית רק באסרו חג (באה"ק ביום ועש"ק) וכן מפורש בהתוועדות שבת בראשית ה'תנש"א (תו"מ התוועדויות ח"א עמ' 195 הע' 38) – שלכאו' הוא משנה אחרונה בענין זה – "להעיר שבקביעות שנה זו (ששבת בראשית הוא אסרו חג) לומדים כל פרשת בראשית עם פירוש רש"י בשיעורי חת"ת דשבת בראשית..." ומציין המקור לספר המנהגים עמ' 17.

ולמי שעדיין מסתפק: גם מצד הספק לכאורה עדיף לנהוג כ"היום יום" – מלבד זאת שהוא נדפס כהוראה לרבים וגם משנה אחרונה כנ"ל – כי בכל מקרה של ספק תמיד עדיף לאחר, כי אם לומדים החת"ת יום לפני זמנו צריך להשלימו למחר (כי לא שייך השלמה למפרע), משא"כ אם לא למדוהו בזמנו אפשר להשלימו למחר. ודו"ק [וכך גם אפשר להספיק לומר קצת "לחיים" בשמח"ת במקום ללמוד חת"ת כל היום...].

הערת הרמ"מ שי' ארנשטיין: בתו"ת תרגמו "ולקדקד נזיר אחיו" **"ולגניא פרישא דאחוי"** (וכן העתיקו בדב"מ), וזהו דלא כהתרגום הנפוץ ברוב חומשים: **"ולגברא פרישא דאחוי"**. אגב, "גניא" שם נגזר מהפעל "גני" שהוראת "שכיבה" כמו "תחת צאלים ישכב" (תורת אלקים (נתינה לגר) לר"נ אדלר).

חזק חזק ונתחזק!

לשר"ח ושבת ער"ח:

בהפטרות שבת ור"ח:

ישעי' סו, ב: וַנְּבֹהֶ-רוּחַ – בספר-ההפטרות שמו בטעות פסיק בין תיבת "ונכה" ל"רוח", במקום המקף המחבר.

סו, ח: אִם-יִוָּלַד גּוֹי פְּעַם אַחַת – בספר-ההפטרות הדפיסו בטעות יוֹלֵד בצירי.

שם: כִּי-חֲלָה גַם-יִלְדָה צִיּוֹן – יש ליזהר לקרוא "חלה" במלעיל
[=ההטעמה על החי"ת], ולא במלרע [=ההטעמה על הלמ"ד] שאז זה הופך ללשון
מחלה. והפירוש הנכון, במלעיל, הוא מלשון לידה כמו "יחולל איילות".

בהפטרות מחר חודש:

שמואל א' כ, יח: וְנִפְקְדָתָּ – בספר ההפטרות הדפיסו "ונפקדת" בזקף-
גדול ובמלעיל [הטעם על הקו"ף]. וצ"ל בפשטא-קטן ובמלרע [הקטן על התי"ו].

כ, לד: בַּחֲרֵי-אָף – בספר ההפטרות שכחו המקף בין "בחרי" ל"אף".
החי"ת בחטף קמץ ובה"ס: בַּחֲרֵי-אָף.

הערות בקדיש:

- 1.** וַיִּצְמַח פּוּרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ – "פורקנה" ו"משיחה"
הם בלי יו"ד לפני ה"א ובהברה ספרדית יש לקרוא: פּוּרְקָנָהּ
.. מְשִׁיחָהּ.
- 2.** יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ – הבי"ת של "מברך" בקמץ-גדול
ובה"ס יש לקרוא מְבָרַךְ ולא מְבָרַךְ.
- 3.** כּוֹכָב לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמִי עֲלַמְיָא – כל שלשת העי"נין
בקמץ-גדול ובה"ס: לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמִי עֲלַמְיָא.
מקור: בדניאל ב, מד: "והיא תקום לעלמיא" יש מתג תחת העי"ן וכן בדניאל ז, יח: "עד-
עלמא" יש מתג תחת העי"ן, ולכאן ה"ז הוכחה ברורה שהן תנועות גדולות.
- 4.** תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא – החי"ת ד"נחמתא" בחטף-סגול ולא
בקמץ (רבים מתבלבלים עם נַחְמָה בלה"ק וכמו בפסוק (תהלים
קיט, נ) זֹאת נַחְמָתִי בְּעַנְיִי).
- 5.** קָדָם אַבוּהוֹן – הקו"ף ד"קדם" בחטף-קמץ, ובה"ס: קָדָם.

6.

אַבוהוֹן דִּי בְּשִׁמְיָא – כאן יש הבדל! (בנוסח האריז"ל)
שבקדיש תתקבל אומרים דִּי בְּשִׁמְיָא ובקדיש דרבנן אומרים
דְּבְּשִׁמְיָא.

7.

לפי מנהג חב"ד יש תיבות בקדיש שצריך להרכין בהם את הראש
ויש מילים שזוקפין ויש מילים שמרכינים הראש במקצת וכן יש
הרכנות לצדדין ב"עושה שלום" (קודם צד ימין ואח"כ צד שמאל
– בניגוד ל"עושה שלום" שבסיום שמו"ע) וכולם שנויים בספר
המנהגים עמ' 6.

הגה"ה: ויש בחב"ד הנהגים בהטיית הראש ב"עושה שלום" לפי מנהג הרבי המצויין
בסידור ת"ה החדש. ונהרא נהרא ופשטי'.

8.

הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ, – כן משמע בספר המנהגים (עמ' 6,
בסדר הטיות הראש) שהעצירה היא אחר תיבת "עלינו", אבל
כמדומה ברור שהרבי נהג לעצור ב-הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם,
ואח"כ המשיך: עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

לע"נ

הרה"ח ר' אהרן יצחק ז"ל

בן הרה"ח ר' חיים חנוך העניך ז"ל

לייכטר

– סב הבר־מצוה שיחי' –

נתקרב לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ויצא בשליחותו לעיה"ק צפת ת"ו

שם חיזק את מוסדות חב"ד

הרבה בהכנסת אורחים וחיזק רוח נדכאים

גלב"ע יום ד', י"ט מנחם אב ה'תשנ"ד

– עשרים שנה לפטירתו –

ת' נ' צ' ב' ה'